

सारस्वत वाणी

प्रकाशनः
संयुक्त गौड सारस्वत सभा, कालिकत

ANNUAL SUBSCRIPTION ₹ 12/-

खंड 43 अंक 6 (केवळ अंगा खातीर) जून 1, 2021

SARASWATH VANI

Published By
SAMYUKTHA GOWD SARASWATH SABHA, CALICUT

Jayalakshmi®
THE BRIDAL DESTINATION
Move in Silk

ॐ

श्री महालसा नारायणी प्रसन्ना:

Saraswath Vani

Published by
SAMYUKTHA GOWD SARASWATH SABHA
SOORAJ JEWELLERS,
KAMMATH LANE, CALICUT - 673 001, PH : 2701420
Reg. No. 16 / 1974

खंड 43 | अंक 6 | (केवळ अंगा खातीर) | जून 1, 2021

मांडावळ

पान

ATTENTION PLEASE

Materials, News items for publication in the Saraswath Vani should be sent to the following address before 20th of each month:

Editor, Saraswath Vani
Sooraj Jewellers
Kamath Lane
CALICUT - 673 001
e-mail: saraswathvani@gmail.com

प्रार्थना

May I think of Thee with that strong love which the ignorant cherish for the things of the world, and may that love never cease to abide in my heart.

Prapanna Gita

सुभाषितम्

It is extremely easy to find people who speak pleasantly. But it is rare to find people who speak and hear true words even when they are pleasing to hear.

Ramayana

अमृतवचनम्

Friendship generates itself by mutual help among the common people; by occasions in animals and birds; through fear and avarice in the case of the stupid; and by mutual sight among the good.

Panchatantra

HOMAGE TO SUNITHI S.RAO, THE KONKANI WRITER

Payyanur Ramesh Pai

Kozhikode or Calicut found a place in the map of Konkani literary activities mainly because of three women – Vatsala Manjunath Rao, Krishna Bai (Champi) and Sunithi.S.Rao. While the first two have already left this world, the third person passed away recently, on 17th May 2021.

Sunithi S.Rao was born in Mumbai on 14th October 1933. Her parents were Govind Venkatesh Pai and Sarada G Pai. She had her schooling in Mumbai up to VIII Standard in Marathi medium only. By then, their family migrated from Mumbai to Mangalore, so it was difficult to switch over to Kannada medium there. Her wedding was solemnized on 19.03.1955, with S.Surendra Rao who was working for a private establishment in Kozhikode. Therefore she started her family life in Kozhikode. The couple has two sons – Nithyanandan and Ashok.

Studying Marathi in the school days left an indelible influence in the young mind of Sunithi. She appreciated Marathi writings and enjoyed devotional literature. Familiarity with Marathi inspired her to appreciate and work for Konkani language activities also. Her venturing into creative works in Konkani was well accepted by the community and recognitions followed galore.

Sunithi Rao wrote a drama 'Grihalakshmi' during 1979-80 and those who read it out felt like enacting it. In those days the Vidyarthi Vibhag of the SGS Sabha was getting active in Kozhikode. Her guidance and support led to a demand for Konkani skits and plays involving the youth and ladies. Not much later, her drama 'Grihalakshmi' was enacted same time, receiving great applause from the audience.

She was comfortable in writing Konkani using Devanagari script. Her short story 'Ammu' won her the Pandarinath Bhuvanendra Puraskar 1994 from Kerala Konkani Academy, Kochi, for the best prose piece. The Award was given away in March 1994 during the

One Day Konkani Lokved (Folklore) Sammelan held at Ernakulam from the hands of renowned Konkani writer Chandrakant Keni of Goa. This story was subsequently published in DIVTI '94, the Lokved Sammelan Smaranika.

Subsequently, in 1994, her drama 'Parinaam' was also staged in Kozhikode, which too was well received. When she sent the script of the play for a contest, it won the N.M.Saraswati Bai Sahitya Puraskar from the Konkani Bhasha Prachara Sabha, Kochi. Yet another drama 'Palailyasai Palailyasai, Atta Itti Jalya ?' won her the Dasa Krishna Pai Sahitya Puraskar of 1997 from Konkani Bhasha Prachara Sabha, Kochi.

Her elder son Nityanandan wished that she should achieve much more. In order to compensate for dropping out of school without completing high school studies, he persuaded the loving mother to acquire a Diploma at least, in her own mother tongue. She happily joined the two year Post Graduate Diploma course in Konkani, conducted by the Institute of Konkani at St. Aloysius College, Mangalore. She not only qualified in the exam but won the Certificate with a Distinction and even a

Second Rank in the 1997-1999 batch. She gladly and proudly received the credentials, wearing the official Investiture gown, at the Convocation held in Mangalore at the age of 67 ! Uttara Kannada Zilla Parishad, Sirsi, issued her a Certificate of appreciation.

When the magazine Saraswath Vani (An organ of the SGS Sabha, Kozhikode) brought out its Silver Jubilee Special issue, her article about 'Importance of speaking Konkani at home' was published in it.

She served as a member of the Governing Council of the Vanitha Vibhag of the Sabha during the year 1990-1991.

She was a regular contributor of articles in Konkani to the Saraswath Vani. She was at ease in dealing with a variety of subject. And her short stories, "Pulav" (Saraswath Vani Annual 1996) and "Nayakmammale Sathe' (Saraswath Vani Annual 1997) bear ample testimony to it. Her short story 'Vidambana' (irony), in which she dealt with a character, a sharbath vendor of black complexion, with a street corner in Mumbai as the setting, was the first prize winner of 'Bharath Naik Memorial Prize' from SGS Sabha, Kozhikode, and appeared in the 1998 Annual issue of Saraswath Vani, which was well received by the readers. Her next story 'Kani Ei Aikaleli' in Saraswath Vani in April 2000 issue.

She wrote a unique short story 'Ek Sahitya Kriteeli Atmakatha' which was published in Saraswath Vani of February 2001.

She wrote a poem 'Vriddhaavastha,' which won her 'Vaishnavarathna Konkani Literary Award 2002' from Sree Sadhguru Sevak Samaj, Palarivattom, Kochi. Yet another poem written by her titled 'Rangamanch,' won her the same award again in 2004.

Bhakta Vijaya is a famous book in Marathi, dealing with

biographies of about 30 poet saints. Believed to be written by Mahipati around 1762, Sunithi Rao wished to translate the book. However, she wrote concise pen portraits of 26 saints, which were serialized in Saraswath Vani from Dec: 2002 till May 2005.

Her poem 'Amchi Vaani Saraswath Vani' appeared in Saraswath Vani July 2004 issue. It was to highlight the utility and significance of a magazine like Saraswath Vani to its readers themselves!

From 13 to 15 February of 2004, the All India Konkani Parishad held its 24th session in Kozhikode. Sunithi Rao got an opportunity to read out her poem during the Kavi Sammelan. That provided an opportunity to the attending delegates from outside Kerala to get to know of the senior poet from the host city.

In 2005, when Saratchandra Shenoi brought out 'Sahitya Deepti', a collection of Konkani writings from Kerala, Sunithi.S.Rao's short story 'Pulaav' was included in it. Even her short biography was included, to serve as an introduction to the writer.

The same year Sunithi met with a tragedy of her life. Surendra Rao, her life partner, passed away on 28th November. It took some time for her to recover from the jolt that the demise had caused her. She turned to reading and found solace in devotional and spiritual writings rather than writing creative pieces.

Sunithi Rao liked the Sanskrit poem Mukunda Maala very much. It is attributed to King Kulashekhara, who is considered to be the 7th of the 12 Alwars (Vaishnava Saints). It is said that Kulasekhara belonged to the Chera dynasty based in Kodungalloor. In this poem the author prays to Lord Krishna, addressed as Mukunda, to bestow salvation. Therefore Sunithi attempted a summarized translation of this poem but in simple Konkani prose. 40 Shlokas are rendered by her into Konkani, which were serially published in the monthly issues of Saraswath Vani from Feb 2009 to June 2009. However she relied on a Marathi translation of the poem as her source of inspiration.

The July 2009 issue of Saraswath Vani carried her short story 'Paropakaar,' which targeted children readers. Yet another children's

story was published in Saraswath Vani August 2009 issue, written by her, titled Ek Mungoosaali Kaani. These stories aimed at instilling moral values among children.

Ashok.S, the younger son of Sunithi Rao, drew inspiration Konkani dramas from his mother only and staged plays based on them. His talents in acting, directing and organizing plays were all groomed by her, encouraging him with a motherly care. For the peer group, who volunteered in the Vidyarthi Vibhag activities, Sunithi Mayi was a true Mom on par!

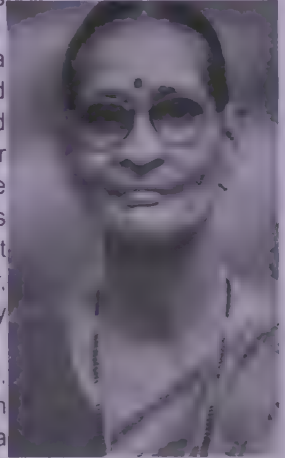
Rarely do we come across such a simple and humble lady who balanced her social and family life. For several years their abode in Das Naik Compound was a second home for many students.

Indeed we are all missing her now. Let us offer our humble tributes to this wonderful person, on behalf of the Samajiks of Kozhikode as well as the fraternity of Konkani writers from Kerala. May Goddess Saraswati bless us with more such multi-talented mothers enriching our culture and literature.

SUNITHI S RAO: A CONSUMMATE KONKANI LITTERATEUR

U.Gopal Maller

Mother is the first preceptor of her child. And to be born as the son of a mother, who, in her childhood and formative period, was fortunate enough to imbibe good samskars and traditional lofty Hindu values and wisdom, one must be a *sukriti*. And, I must say, the progeny of late Sunithi Rao have had this blessing.

Maharashtra is the land where a number of great men, who not only had God-experience but also experienced perpetual physical presence of God in their midst as their friend and protector, were born. And the soil of Maharashtra is sanctified by the footprints of the great minstrels of God, like Sants Jnaneswar, Tukaram, Namadeva, Jana Bai and many others.

And it was natural for Sunithi Rao, born and brought up in a Gowd Saraswath Brahmin family in Mumbai, to develop a liking for our customs, traditions, scriptures and perennial philosophy. However, in spite of her deep knowledge and erudition, as the ocean that ever remains calm and undisturbed, in spite of the incessant flow of waters from different sources into it, she ever remained totally unassuming and composed. "*Vidya dadaati vinayam; vinayaad yaati paatrataam*" (Knowledge makes one humble; humility makes one capable), say our religious scriptures. To put it in another way, *vidya* is there where there is *vinayam*. And this definition perfectly suits Sunithi Rao, who was an epitome of humility!

Shri Guruji Golwalkar used to say, our mothers who nurture children imparting good samskars to them, are doing yeomen service to this great and ancient nation. And I can say without mincing words

that Nityanandan and Ashok, the offspring of Sunithi Rao, are the living examples of how the lofty griha-samskars imparted by a loving mother, grooms her progeny into highly cultured, refined, wise, matured and responsible and socially committed citizens.

Sunithi Rao was a prolific writer and her contribution to Konkani language through her writings will ever be remembered. She had also enriched the columns of the Saraswat Vani with her writings in Konkani. Generally, people enjoy a piece of well-written literature. Some writings motivate us, inspire us, and, sometimes, also give us good life- lessons. At times, literature provides those who are engaged in the quest of life's meaning with a sense of direction or a ray of hope!

However, the criteria to determine the greatness of a literary personality are, of course, debatable. According to some people, literature is the means to inspire people to communicate important messages, and induce them to think. So, if one reads a story, and the storywriter tells everything explicitly, there will certainly be no scope for the reader to either muse or think on the theme. Hence, some writers present only the grosser aspects of the story, leaving the finer or subtler aspects of it to the imagination and discretion of the reader.

Sunithi Rao, according to my perception, was such an accomplished writer, who preferred to say less, so as to leave more to the imagination of her readers. I will give just one example: her short story, "Vidambana" (irony), published in the 1998 Annual Number of Saraswath Vani. Apart from the black complexioned boy, a sharbat vendor, another important character in the story was a cow. The cow, even otherwise a bundle of bones, was completely exhausted by hunger and thirst. And she was walking with much difficulty. At the same time, she was so helpless that, in the absence of the faculty of speech, she was unable to communicate her pitiable state to others. Humans, the most selfish of God's creation, engrossed in their own thoughts and concerns, paid no heed to her plight. However, when she reached the corner of the road, where on the pedestrian walk the sharbat vendor was doing his business, he readily noticed her agony, and without a moment's delay offered the bucketful of water, he had collected with much effort from the public tap early in the morning, to that hapless creature! In one go, she emptied the bucket, but her thirst was not fully quenched. Realising this, he emptied the bottles of

water he had collected, into the bucket. Here, we must remember, tap water is one of the most precious resources in Mumbai, which is available only during fixed hours. In the absence of water, the boy would not be able to run his sharbat business. His customers were mostly construction workers in the vicinity. So, in effect, he lost the day's business and income. But, for him, quenching the thirst of the cow was more important. Really, a meritorious deed!

However, the very next day, the sharbat vendor came under a speeding truck, which had overshot the roadway and entered the pedestrian walk, where he was doing the business, and died! An auto driver, whose three-wheeler was hit by the truck, escaped unscathed! The truck driver, who ran away from the accident spot, was also not hurt. But the boy, who did a meritorious deed the previous day, met with a gory death!

Is this the way good deeds get rewarded? This question is very pertinent! But Sunithi Rao never ventured an answer to this question. She was neither interested in any sort of speculation! The fate that overtook the boy may appear outrageous and implausible from the plane of human consciousness, influenced and guided by the mind-senses complex! So, at the most, we may say, God's ways are inscrutable! But, what is the reality? No one can say conclusively! Someone may claim that it was the result of his past karmas. However, this reply may not satisfy agnostics, atheists, and even rational minds!

It is here we find the reason as to why the Sunithi Rao opted to remain silent: probably, her intellectual honesty might not have permitted her to say something of which she was not sure! Vidambana, the name given by her to the story, I think, is very significant in this context!

When we think of the act of the sharbat vendor, the picture of emperor Shibi of the epic Mahabharata, who, out of his pity for a dove, offered his own flesh to a hawk, may probably come to our mind. It is because of this sacrificing mentality Shibi could earn an exalted position in our minds! And the boy's sacrifice has to be viewed in this milieu.

In a country where cow is adored and worshipped as *Goumata*, the extreme neglect being shown to cows is yet another paradox! And, I feel, by selecting a cow in such a pitiable condition, as

her character, Sunithi Rao had, in effect, exposed the duplicity and deceit of our people!

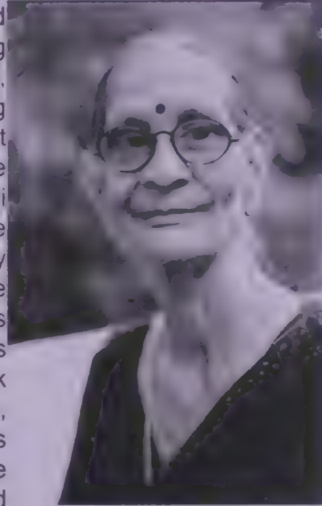
The latest fad in our country is to be fair skinned. So, cosmetic products are in high demand. However, science tells us that it is the biological pigments that colour our skin! And, we know, the colour of the skin has absolutely nothing to do with the inner personality of an individual, of which the sharbat vendor of the story is a best example. Lord Krishna's name itself suggests that he is of dark complexion. Most of the deities we worship in our temples are black. But we abhor dark complexion! Dark complexion makes us victims of inferiority complex! Everybody wants to be fair-skinned! As a result, we find a lot of people frequently visiting beauty parlours to get their faces bleached 'white'! Probably, it was to give a strong message against our infatuation with fair complexion, Sunithi Rao gave the main character in her story, the sharbat boy, a dark complexion!

If one has to cogitate about her stories, I can say with conviction that it will certainly take her/him to new heights of experience and understanding; it may even give a new vision!

Choti Choti Baatein....

Madhava Naik J

Sometimes you realize the value of a moment only when it becomes a memory. Suneethi Maavu (as we called her) definitely deserves a Eulogy. But I am sure there are people close to her and know her better who can do justice to that. I am also not good with long discourses; but would like to pen down certain snippets that makes her etched forever in my mind and in My Life.

I have always acknowledged the influence of the Vidyarthi Vibhag and the community work I was part of, on my future. While remembering contributions from all who started it and stood with us in its formative years, I would consider Suneethi maav's house as a foundation stone on which the Vibhag and so many futures developed. Though the meetings and the rehearsals happened in different parts of Das Naik Buildings, the background work was always from this house. We, recently, talked about all the meals and tea that we had from her when we met in Abu Dhabi. We were appalled that we never realized it was a house with little means. All the Tea, Snacks and meals came from this large hearted lady of the house. I am sure, if we had thought of that, V V would not have reached where it did. Tea, reminds me of something I realized quite late. Suneethi maav did not take tea. She would not even taste it. A subtle look at one of the brothers and a faint nod from them was imperative for her to feel good about what she served. The "Thambiyo" of tea and the stack of glasses which came like clockwork, have rejuvenated many among us, many a times.

Meals were simple, but served with love. When one naughty one among us mis-heard " Ek Ghaasu Jova" as glass jova; he was served a meal in a glass. Understanding kids and accommodating for idiosyncrasies, does not have a parallel in my mind. Her hunger

for knowledge was evident and she never hesitated to ask anything she felt. She had no qualms in saying things like "I was waiting for you to come for asking this doubt" right in front of her children which merely taught us about horses for courses and to develop a healthy respect for all. Every single article, short story or script outlines (even the ones discarded) had to be read in front of her. Her appreciation was always loud but her critique was profound. And then she would listen to my long article in English and say; " It sounds very good, but you know I don't understand this much English" without batting an eyelid! A grounded person, she had no problems in laughing at herself. She has recounted how her interest in English as a child, made her read hoardings and shop boards by putting the letters together. Her "Preevaate eltidee...." (Private Ltd) always elicited a laugh, the loudest from herself! I had once asked her the Hindi word for Mongoose and she had within seconds told me the answer but as " Nevla Nave?". Absolute humility at best which gave me a wonderful lesson in life. Vidyarthi Vibhag programmes were celebrations in her house. Yes, she had written many dramas for us and produced excellent scripts for those. We would discuss extensively and make changes in scripts even after rehearsals, almost on a daily basis. And the next evening when we come, there would be fresh copies for all with all the changes in her clear, beautiful Nagari.

She could sense tension in us as when I was preparing for the MBBS entrance (something which I probably worked the hardest for), she quietly came near me and said: "Tukka Lagan assa; Lagan aslaari jhawka jallele meltha". Of course that was one of the first houses that I ran to inform the results; for many reasons. Every single step of my growth was applauded and rejoiced, as much as her own children's. Increasing responsibilities, moving out of the town and later out of the country made our interactions rare. Visits to India were limited to visiting Ashok. But whenever I met her, there was not a tone of complaint or rebuke. I was received with the same glee and love that she always showered on me. Her success is not that she, who had not stepped into College, did post graduate studies or that she wrote many poems and even recited at various exalted platforms, receiving awards in the process. Of course those are great feats, especially for somebody with her background and for one who started so late. But her greatest achievement is that she helped her two children, who nobody gave a chance, develop into upstanding

Citizens in society. I am proud to say that they consider me as their brother. And when she started losing her faculties, she would still recognize most of us and would talk to us as if we were the same old kids; oblivious sometimes of the fact that we have kids of the age she was referring to. I shed a tear when I heard that she wanted to see me urgently despite knowing I am abroad. She wanted to know how long she has to suffer and whether I, a BIG doctor, can do something to give her some relief. "Kar Bhala; Hoga Bhala"- the woman saw good times. She was looked after by Nithyu and Ashok in an exemplary fashion. She was a mother to her daughter in laws and she got oodles in return, as we have seen in the love and patience with which Shylaja looked after her. But, the cynic in me sometimes wonder, whether she deserved the last phase of her life. I am pacified by a learned mentor saying, probably the Almighty has decided that she should not have another birth just for a few years for Moksha. I believe, she is in a Great place right next to Him, looking benevolently at all of us.

“रामायण-मानवतेचें उदात्त दर्शन”

2

[स्वामि चिद्‌भवानन्दजींलें आपल्या पुस्तकांतीं कोकणी स्वतंत्र भाव...

कृष्ण नारायण नायक, ...

वाल्मीकी - आद्यकवि

योग्य - श्रेष्ट मानवाक प्राचीन भारतान्तु ऋषि म्हणतालें । ते ... चोल्नु एता । ऋषि पदारि कोणाकयि पावयात । तान्तु वाडूला - केवल भ... कठिन अभ्यासु परिश्रमु जायि । सुदीर्घ निष्टा अनुष्टानान्तुल्यान अन्तरंग... ज्ञान अनावरण जत्ता । तस्सलें अनुसन्धानान वाल्मीकी जल्ला, महान महर्षि ... तागेलि अमर साहित्य सृष्टि त्यावास्तवाक साक्ष्य दित्ता । सकळ जावन तो पु... उद्‌बोधन, प्रबल प्रबोधन दित्तातो ।

कोंकळ आत्मीय शाखेन्तुल्यान कुल परम्परेन्तुल्यान विकस्सलान्तय वाल... सामान्य समूहान्तुल्यान उत्थारि पावलो । उपरान्त तान्दून कडूच ठोकर वाट... संकट आस्सिल्लो । एक फन्ना सप्तऋषि सवारि कल्ले आकस्मत । तागेर ... म्हूण थोरडे कडे पाटभेटु आसा । उपरुक सुकारि सलो । अन्तराल चेतन्य ... मनपरिवर्तन आयलें । तागेलें हीन वृत्तीचें डोयस्ल काय वान्दून कन्ना ... धांगूका जत्तलें म्हळीलि आरतालि वांणि ताका चिन्तान्यांति जल्लि । ते स्पष्ट... तो स्वजना लागि गेलो । ताका निराशाजनक प्रतिकूल जाप म्हळ्ळि । तागेला ... वान्टो कोणाक ताका स्वंय! तो पट्टु ताका समारि जल्ला । उद्धाराक वाट ... ताणें । ताका ऋषि निर्देश म्हळ्ळो । पश्चात्तापान प्रायश्चित्तान तो मोचन ... पावलो । बहु प्रयासान राम जपु अभ्यास कारुं दीर्घकाल तपस्सान्तु लय ... एकाग्रतेचें प्रभावान वळत्ते मल्यान्तु तो गुड्डांळा । ताका बोधोदय जल्ला । ... जालो । आनन्द अनुभूतीन्तु निवृत्त जल्ला । पुनीत जीवनान्तु पावला । ... ज्ञानचक्षु विस्कळ्ळो । वाल्मीकी नाम धारि जल्लो । श्रीराम शब्दाचा पुणारि... तजान्तु जल्लो । ते सिद्धीन समकालीन संभव कथा रचीलि । रामचरिताच राम... अक्षरार्पण तस्सि संजात जल्लें । परम आत्मा अवतार परम उत्तम मानव... जगाक प्रदान केल्लो । तस्सि रचोपीन रचनेनायकान सम्पूर्ण सकासकीन अ... विस्मयकर पवित्रता पारमार्थिकता परस्पर जोड्डुन साळ्या ।

जय श्रीराम जय श्रीराम जय श्रीराम

സ്കാൻഡിനേവിയൻ സുന്ദരികൾ

(തുടർച്ച)

ഭാഗം 5

ഡോ.ആശാജയകുമാർ

വിന്റർ പാലസ്, ഹെർമ്മിറ്റേജ് മ്യൂസിയം

ഞങ്ങളുടെ ഇന്നത്തെ പ്രധാനലക്ഷ്യങ്ങളിലൊന്നായ വിന്റർ പാലസിനു മുൻപിൽ A/C Coachൽ നിന്നും ഞങ്ങൾ ഇറങ്ങി. കരീനയും പൊളീനയും ഞങ്ങളെ കൊട്ടാരമുറ്റത്തേക്കു നയിച്ചു. പാലസ് സ്ക്വയർ എന്നാണ് വിശാലമായ, കോബിൾ സ്റ്റോൺ പാകിയ, ആ അങ്കണത്തിന്റെ പേര്. ആ അങ്കണത്തിലെത്തിയപ്പോൾ, ആ കൊട്ടാരം കണ്ടപ്പോൾ എനിക്ക് എന്താണ് തോന്നിയത് എന്ന് വിവരിക്കാൻ വാക്കുകൾ കിട്ടുന്നില്ല. ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ, തന്റെ ബാല്യകാല സുഹൃത്തിന്റെ, കൊട്ടാരത്തിൽ പോയ കുചേലന്റെ വികാരമാണോ? സീതാദേവിയെ അന്വേഷിച്ച്, നൂറുയോജനചാടി ആർണവം കടന്ന് ലങ്കയിലെത്തിയപ്പോൾ രാവണന്റെ കൊട്ടാരം കണ്ട ഹനുമാന്റെ വികാരമാണോ? ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥം കണ്ട ദുര്യോധനന്റെ വികാരമാണോ? അതോ അതിലുമപ്പുറമോ? എനിക്കറിയില്ല.

പച്ചയും വെള്ളയും, സ്വർണ്ണ വർണ്ണവുമുള്ള കൊട്ടാരം നീണ്ടു നിവർന്ന ങ്ങനെപ്രൗഢിയോടെ നീലാകാശത്തിനു താഴെ വിലസുന്നു. മുൻപിൽ അതിമനോഹരമായ പാലസ് സ്ക്വയർ. അതിനു നടുവിൽ ഒല്ലൂരിലും മറ്റും കാണുന്ന ഇഷ്ടികച്ചൂളയുടെ ആകൃതിയിലും വലിപ്പത്തിലും വലിയൊരു സ്തംഭം. ഇതൊക്കെ എന്താണെന്നും അതിന്റെ ചരിത്രം എന്തൊക്കെയാണെന്നും കരീനപറഞ്ഞു തുടങ്ങി. നിജോ പറഞ്ഞു - നമ്മക്കൊരു ഗ്രൂപ്പ് ഫോട്ടോ എടുക്കാല്ലേ? എന്ന്. എല്ലാരും റെഡി!

ഗ്രൂപ്പ് ഫോട്ടോ എടുത്തതിനു ശേഷം മാത്രമേ കരീനയെക്കൊണ്ട് കമന്ററി പറയിച്ചുള്ളു.

സ്വർണ്ണം കൊണ്ടൊരു കൊട്ടാരം പവിഴം കൊണ്ടൊരു കൊട്ടാരം!

1732 മുതൽ 1917 വരെ റഷ്യൻ ചക്രവർത്തിമാരുടെ ഔദ്യോഗിക വസതിയായിരുന്നു വിന്റർ പാലസ്. ഭൂമിയുടെ കരഭാഗത്തിന്റെ ആറിലൊന്നു ഭാഗം - ഏതാണ്ട് 22,400,000 sq.km വലിപ്പം വരുന്ന സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അധിപതി; 125 മില്യൺ പ്രജകൾ! അതിനനുസരിച്ചുള്ള പ്രൗഢിയും പ്രതാപവുമൊക്കെ വിളിച്ചോതുന്ന കൊട്ടാരം വേണ്ടേ ?

ബർത്തലോമിയോ റാസ്ട്രെല്ലി എന്ന ആർക്കിടെക്റ്റും സഹായികളും ചേർന്നാണ് ഈ ബ്രഹ്മാണ്ഡ പാലസിന്റെ രൂപകൽപ്പനനടത്തിയത്. "Elizabethan Baroque" എന്ന നിർമ്മാണ രീതിയാണ് അവലംബിച്ചിരിക്കുന്നത്. ദീർഘ ചതുരാകൃതിയിൽ നിർമ്മിച്ച കൊട്ടാരത്തിന്റെ നീളം 215 മീറ്ററും, ഉയരം മുപ്പതു മീറ്ററുമാണ്. 1786 വാതിലുകളും, 1945 ജനാലകളും, 1500 മുറികളും, 117 കോണിപ്പടികളും ഈ കൊട്ടാരത്തിലുണ്ട്. 1837 ൽ വൻ തീപിടിത്തമുണ്ടായപ്പോൾ കൊട്ടാരത്തിനകത്ത് വലിയ നാശനഷ്ടമുണ്ടാവുകയും, പിന്നീട് പുതുക്കിപ്പണിയുകയും ചെയ്തു.

പാലസ് സ്ക്വയർ

വിന്റർ പാലസിനു മുൻപിലുള്ള വിശാലമായ ഈ അങ്കണം നെവ്സ്കി പ്രോസ്പെക്ടിനേയും പാലസ് ബ്രിഡ്ജിനേയും ബന്ധിപ്പിക്കുന്നു. ചരിത്രപ്രധാനമായ Bloody Sunday Massacre, October Revolution of 1917 എന്നിവ

നടന്ന സ്ഥലമാണിത്. Uritsky square എന്നും ഈ അങ്കണത്തെ ഒരു കാലത്ത് വിശേഷിപ്പിച്ചിരുന്നു.

അങ്കണത്തിന്റെ ഒരു വശത്ത് വിന്റർ പാലസും (ദീർഘ ചതുരാകൃതിയിലുള്ളത്) എതിർവശത്ത് അർദ്ധവൃത്താകൃതിയിലുള്ള Empire Style Building of the General Staff എന്ന കൂറ്റൻ കെട്ടിട സമുച്ചയവുമാണ്. ഈ കെട്ടിടത്തിന്റെ മദ്ധ്യഭാഗത്തായി സമാന്തരമായി നിർമ്മിച്ച രണ്ടു വിജയകമാനങ്ങളും കാണാം.

അലക്സാണ്ടർ സ്തംഭം (Alexender Column): അലക്സാന്ദ്രിയൻ കോളം എന്നും പേരുള്ള ഈ കൂറ്റൻ സ്തംഭം പാലസ് സ്ക്വയറിന്റെ മദ്ധ്യഭാഗത്തായി, മേഘങ്ങളുടെ തലോടലേറ്റ് തലയുയർത്തി നിൽക്കുന്നു. നെപ്പോളിയൻ ചക്രവർത്തിയെ റഷ്യൻ ചക്രവർത്തി തോൽപ്പിച്ചതിന്റെ ഓർമ്മയ്ക്കായി പടുത്തുയർത്തിയ സ്മാരകമാണിത്. 1801 മുതൽ 1825 വരെ റഷ്യ ഭരിച്ച അലക്സാണ്ടർ ഒന്നാമന്റെ പേരാണ് ഇതിനു നൽകിയിരിക്കുന്നത്.

Auguste de Montferrand എന്ന ഫ്രഞ്ചുശിൽപിയാണ് ഈ സ്തൂപം രൂപകൽപ്പനചെയ്തത്. 1830-34 കാലഘട്ടത്തിൽ നിർമ്മിച്ച അലക്സാണ്ടർ സ്തൂപത്തിന്റെ പ്രധാനശിൽപി സ്വിറ്റ്സർലണ്ടുകാരൻ അന്റോണിയോ അഡാമിനിയാണ്. 1834 ആഗസ്റ്റ് 30-ാം തിയ്യതി ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. ലോകത്തിൽ ഇത്തരത്തിലുള്ള ഏറ്റവും ഉയരമുള്ള സ്തൂപമാണിത് - ഉയരം 47.5 മീറ്ററും, 3.5 മീറ്റർ വ്യാസവും, 600 ടണ്ണോളം ഭാരവുമാണ് ഈ ഭീമനുള്ളത്. ചുവന്ന ഗ്രാനൈറ്റിലാണ് നിർമ്മാണം. ഫിൻലൻഡിൽ നിന്നും, ഇതിനു വേണ്ടി മാത്രം പ്രത്യേകമായി നിർമ്മിച്ച ബാർജിൽ കയറ്റിയാണ് ഇതിനു വേണ്ടിയുള്ള ഒറ്റക്കൽ കൊണ്ടു വന്നത്. ക്രെയിനുകളോ, ഭാരോദ്വഹനത്തിനുള്ള മറ്റു സാങ്കേതിക വിദ്യകളോ ഇല്ലാതിരുന്ന കാലത്ത്, 3000 ആളുകൾ ചേർന്ന്, വില്യം ഹാൻഡിസൈഡ് എന്ന ടീം ലീഡറുടെ നേതൃത്വത്തിൽ വെറും രണ്ടു മണിക്കൂർ സമയം കൊണ്ടാണ് ഇവനെനാട്ടിയത്. തറയുമായി ഒട്ടിച്ചു നിർത്താൻ സിമന്റോ, ഫെവിക്കോളോ ഒന്നും ഉപയോഗിച്ചിട്ടില്ല എന്നതും ഒരു പ്രത്യേകതയാണ്.

അലക്സാണ്ടർ സ്തൂപത്തിനു മുകളിൽ കുരിശുമേന്തി നിൽക്കുന്ന മാലാഖയുണ്ട്. റഷ്യൻ ശിൽപി ബോറിസ് ഓർലോവ്സ്കി നിർമ്മിച്ച ഈ ശിൽപത്തിലെ മാലാഖയ്ക്ക് അലക്സാണ്ടർ ഒന്നാമന്റെ മുഖഛായയാണ് ഉള്ളതത്രെ.

വിന്റർ പാലസിൽ ഇന്ന് ചക്രവർത്തിമാരും ചക്രവർത്തിനികളുമില്ല. അത് വലിയൊരു മ്യൂസിയമായി സംരക്ഷിച്ചു വരികയാണ്. കോടിക്കണക്കിന് ആളുകളാണ് ഈ മ്യൂസിയം സന്ദർശിക്കാനെത്തുന്നത് - അതും ലോകത്തിന്റെ നാനാഭാഗത്തുനിന്ന്!

പാലസ് സ്ക്വയറിന്റെ ഒരു മൂലയ്ക്ക് കുറേ ചെത്തു കുട്ടപ്പന്മാർ പുതുപുത്തൻ ബൈക്കുകളുമായി വന്നിരിക്കുകയാണ്. വർഷത്തിൽ കുറച്ചു ദിവസങ്ങൾ മാത്രമേ അവർക്ക് ബൈക്കോടിച്ച് ഷൈൻ ചെയ്യാൻ പറ്റുകയുള്ളൂ. മഞ്ഞു പെയ്തു തുടങ്ങിയാൽ പിന്നെ ബൈക്കുകൾ ഷെഡ്ഡുകളിൽ വിശ്രമിക്കും.

സ്ക്വയറിന്റെ പല കോണുകളിലും ഒരു പ്രത്യേക പാറ്റേണിലുള്ള റിബ്ബണും, നടുവിലൊരു ബാഡ്ജും ചേർന്ന "Ribbon of St.George" കൊണ്ട് അലങ്കരിച്ചിരിക്കുന്നതു കണ്ടു. "വിക്ടറി ഡേ"യുടെ ആഘോഷത്തിന്റെ ഭാഗമായിട്ടാണ് ഈ അലങ്കാരം. 1945ൽ റഷ്യ ജർമ്മനിയുടെ നാസിപ്പടയെ തോൽപ്പിച്ചതിന്റെ ഓർമ്മയ്ക്കായി ആഘോഷിക്കുന്ന ദിനമാണ് വിക്ടറി ഡേ. മേയ് 9-ാം തിയ്യതിയാണ് റഷ്യക്കാർ വിക്ടറി ഡേ ആഘോഷിക്കുന്നത്.

റഷ്യയുടെ മിലിട്ടറിയുടെ പ്രതീകമാണ് ഈ റിബ്ബൺ. കറുപ്പും ഓറഞ്ചും വരകളുള്ള ഈ റിബ്ബൺ പല മിലിറ്ററി അവാർഡുകളുടേയും ഒരു പ്രധാനഅലങ്കാരമാണ്. ദേശസ്നേഹികൾ വളരെ ആദരപൂർവ്വം കാണുന്ന ഒരു റിബ്ബണാണിത്.

1769ൽ സ്ഥാപിതമായ Order of St.George. റഷ്യയുടെ പരമോന്നത സൈ
ബഹുമതിയാണ്.

സെയ്ന്റ് ജോർജ് എന്ന വിശുദ്ധൻ. ക്ഷുദ്രജീവികളെയൊക്കെ നശി
മനുഷ്യർക്ക് സ്വസ്ഥമായ ജീവിതം പ്രദാനം ചെയ്യുന്നവനാണ് അദ്ദേഹ
കുന്തമുനയേറ്റ് പിടയുന്ന വലിയൊരു സർപ്പത്തെ കാൽച്ചുവട്ടിൽ കാണാം

ഹെർമിറ്റേജ് മ്യൂസിയം എന്ന അത്ഭുതലോകം

ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ മ്യൂസിയങ്ങളുടെ പട്ടികയിൽ രണ്ടാം സ
മാണ് സെന്റ് പീറ്റേഴ്സ് ബർഗിലെ സ്റ്റേറ്റ് ഹെർമിറ്റേജ് മ്യൂസിയത്തിന് ഒ
സ്ഥാനം Da Vinci Codeലൂടെ ഒന്നും കൂടി പ്രശസ്തമായ ഫ്രാൻസിലെ
സിലെ. LOUVRE മ്യൂസിയത്തിനാണ്.

കലയുടെയും. സംസ്കാരത്തിന്റെയും. സമ്പൽ സമൃദ്ധിയുടെയും
വൻശേഖരമാണ് ഈ മ്യൂസിയത്തിലുള്ളത് ഒരു ദിവസം കൊണ്ടോ ഒ
കൊണ്ടോ. ഒരു മാസം കൊണ്ടോ കണ്ടു തീർക്കാൻ പറ്റുന്നവയല്ല ഇ
പ്രദർശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന അമൂല്യവസ്തുക്കൾ എന്നിട്ടാണ് നാല മണി
കൊണ്ട് ഓട്ട പ്രദക്ഷിണം നടത്തി. ഞങ്ങൾ ഈ മ്യൂസിയം കാണാൻ ശ്രമി

മഞ്ഞും ചാറ്റൽ മഴയും പെയ്യുന്ന. മരവിപ്പിക്കുന്ന പ്രഭാതത്തിലാണ് ഞ
കരീന- പൊളീനസഖ്യത്തോടൊപ്പം അവിടെയെത്തിയത് എല്ലാവരും
ഫോൺ റിസീവർ സെറ്റ് കഴുത്തിൽ തൂക്കാനും. ഇയർ ഫോണുകൾ ചെവ
തിരുകാനും കരീന അഭ്യർത്ഥിച്ചു. അവരുടെ കമന്ററിയും കൂടി കേട്ടാൽ മാ
നമുക്ക് ഓരോ അമൂല്യവസ്തുക്കളെപ്പറ്റിയും കൂടുതൽ അറിയാനൊക്കൂ
കൊണ്ട് ഞങ്ങൾ അനുസരണയോടെ കരീനയോടൊപ്പം. ചെവി
ഇയർഫോണും തിരുകി നടന്നു തുടങ്ങി കുഞ്ഞാടുകൾ എല്ലാവരും ഉ
എന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തിയതിനു ശേഷം പൊളീനയും ഞങ്ങളോടൊപ്പം കൂടി

ഞങ്ങളെ Cloak Room ലേക്കാണ് ആദ്യം കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോയത് അ
രണ്ട് ക്ലോക്ക് റൂമുകളാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത് - Large and small cloak ro
വലിയമുറിയിൽ (main cloak room) 3700 പേരുടെ കോട്ടുകൾ സൂക്ഷിക്കാ
സംവിധാനവും. ചെറിയ മുറിയിൽ 1400 പേരുടെ കോട്ടുകൾ സൂക്ഷിക്ക
സൗകര്യമുണ്ട്. ഇതിൽ നിന്നു തന്നെ അവിടെയെത്തുന്ന സന്ദർശകരുടെ
അനുമാനിക്കാം. മ്യൂസിയത്തിനകത്ത് "സെൻട്രലൈസ്ഡ് ഹീറ്റിംഗ്" ഉ
കൊണ്ട് രോമക്കുപ്പായവും. ജാക്കറ്റുകളും അഴിച്ചു മാറ്റാൻ നാം നിർബന്ധ
കും. അപ്പോൾ കോട്ടഴിച്ച്. എവിടെയെങ്കിലും തൂക്കിയിടാൻ തോന്നും
നൊരു മാർഗ്ഗം അവർ തന്നെ ഒരുക്കിയിരിക്കുകയാണ്.

വിശാലമായ ഹാളുകളിൽ ധാരാളം cupboards. അതിൽ ധാരാളം ഹാ
കൾ. ഓരോ ഹാംഗറിലും നമ്പരെഴുതിയ പ്ലേറ്റുമുണ്ട്. നമ്മളുടെ കോട്ട്
ഹാംഗറിൽ തൂക്കുമ്പോൾ അതേ നമ്പരെഴുതിയ ഒരു ടോക്കൺ നമുക്കു
കാഴ്ചയൊക്കെ കണ്ടു കഴിഞ്ഞ് തിരിച്ച് ക്ലോക്ക് റൂമിലെത്തുമ്പോൾ ടോ
തിരിച്ചു കൊടുത്ത് നമ്മളുടെ കോട്ട് മടക്കി വാങ്ങാം. വയസ്സായ. അമ്മ
രാണ് ഈ ഡ്യൂട്ടി നിർവ്വഹിക്കുന്നത് റിട്ടയർമെന്റിനു ശേഷം അവർക്ക് സ
കളയാനൊരു മാർഗ്ഗമായി: ഒപ്പം ചെറിയൊരു തുക വരുമാനവും കിട്ടും
ഐഡിയ!

പ്രധാനകെട്ടിടത്തിന്റെ ബെയ്സ്മെന്റിലാണ് ക്ലോക്ക് റൂം ഞങ്ങളെല്ലാ
കോട്ടഴിച്ച് അവിടത്തെ അമ്മാമ്മമാരെ ഏൽപ്പിച്ചു. ഏതെല്ലാം രാജ്യങ്ങ
നിന്നാണ് ടൂറിസ്റ്റുകൾ വന്നിരിക്കുന്നത്! എന്തൊരു തിക്കും തിരക്കും! പോക
ക്കാർക്ക് പറ്റിയ അന്തരീക്ഷം!

ഞങ്ങൾ കരീനയോടൊപ്പം ഒന്നാം നിലയിലേക്കു നടന്നു. കരീനഞങ്ങളെ ഒരു വശത്തേക്കു മാറ്റി നിർത്തി ഹെർമിറ്റേജ് മ്യൂസിയത്തെപ്പറ്റി ഒരു ലഘു വിവരണം തന്നു. അതിന്റെ രത്നച്ചുരുക്കം ഇങ്ങനെയായിരുന്നു.......

- ലോകത്തിലെ രണ്ടാമത്തെ "ഇമ്മിണി ബല്ല്യ" മ്യൂസിയം- 1764 ൽ സ്ഥാപിതം - കാതറീൻ ദ് ഗ്രേറ്റ് ചക്രവർത്തിനി വില കൂടിയ ചില പെയ്ന്റിംഗുകളുടെ ഉടമയായതോടെ, അവയൊക്കെ മനോഹരമായി, കലാപരമായി, എല്ലാവർക്കും ആസ്വദിക്കാൻ പറ്റുന്ന തരത്തിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കണമെന്ന് അവർക്ക് തോന്നി - Dec 7, 1764 ൽ മ്യൂസിയം പ്രവർത്തിച്ചു തുടങ്ങി.
- 3 മില്ല്യൺ പ്രദർശനവസ്തുക്കളാണ് ഇവിടെയുള്ളത്!
- ലോകത്ത് ഏറ്റവും കൂടുതൽ പെയിന്റിംഗ്സ് പ്രദർശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന സ്ഥലം
- 6 കെട്ടിടങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്ന സമുച്ചയും - വിന്റർ പാലസ്, മെൻഷിക്കോവ് പാലസ്, മ്യൂസിയം ഓഫ് പോർസലൈൻ, സ്റ്റോറേജ്, ജനറൽ സ്റ്റാഫ് ബിൽഡിംഗിന്റെ കിഴക്കുവശം എന്നിവയും, റഷ്യൻ ചക്രവർത്തിമാരുടെ ഒരു വസതിയും.
- ഇപ്പോൾ മ്യൂസിയം പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്ന കെട്ടിടങ്ങളെ വിന്റർ പാലസ്, ചെറിയ ഹെർമ്മിറ്റേജ് (Small hermitage), പഴയ ഹെർമ്മിറ്റേജ് (Old hermitage) പുതിയ ഹെർമ്മിറ്റേജ്, ഹെർമ്മിറ്റേജ് തീയറ്റർ എന്നു വിളിച്ചു വരുന്നു.

എന്താണ് ഹെർമ്മിറ്റേജ് എന്ന വാക്കിന്റെയർത്ഥം? ഹെർമിറ്റ് എന്നാൽ മുനി, ഋഷി; ഹെർമിറ്റേജ് എന്നാൽ പ്രശാന്ത സുന്ദരമായ, ബഹളങ്ങളിൽ നിന്നെല്ലാം അകന്ന് സമാധാനമായി താമസിക്കാനുള്ള സ്ഥലം. "പർണ്ണശാല" എന്നു വേണമെങ്കിൽ മലയാളീകരിക്കാം.

ഞങ്ങൾ വിന്റർപാലസിന്റെ പ്രധാനകോണിപ്പടിയിലൂടെ മ്യൂസിയത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. പഴയ ഒരു സിനിമാഗാനം അറിയാതെ മൂളിപ്പോയി -

"ചക്രവർത്തിനീ, നിനക്കു ഞാനെന്റെ
ശിൽപ ഗോപുരം തുറന്നൂ
പുഷ്പ പാദുകം പുറത്തു വയ്ക്കു നീ
നഗ്ന പാദയായ് അകത്തു വരൂ" -

കാലിലെ ചെരുപ്പ് അഴിച്ചു വെയ്ക്കാൻ തോന്നി. മനോഹരമായ പ്രതലമുള്ള കൊട്ടാരത്തിന്റെ തറയിൽ ചവിട്ടി അഴുക്കാക്കാൻ മനസ്സു വന്നില്ല; മരം, bronze എന്നിവ കൊണ്ട് നിർമ്മിച്ച, മനോഹരമായ കൊത്തുപണികളുള്ള കോവണി അതാ നിൽക്കുന്നു -

"സാലഭഞ്ജികകൾ കൈകളിൽ

കുസുമ താലമേന്തി വരവേൽക്കും" - എന്നു കവി പാടിയതുപോലെ സാലഭഞ്ജികൾ പല സ്ഥലത്തും സ്വർണ്ണം പൂശിയ പുഷ്പ-ലതാ-നികുഞ്ജങ്ങൾ! മച്ചിൽ അതിഗംഭീരമായ എണ്ണച്ചായ ചിത്രങ്ങൾ. പല രൂപത്തിലും വലിപ്പത്തിലുമുള്ള ഷാൻഡ്ലിയറിൽ നിന്നും പ്രസരിക്കുന്ന സ്വർണ്ണ പ്രഭയിൽ ഈ പെയിന്റിംഗുകൾ വെട്ടിത്തിളങ്ങി. 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിനു മുൻപ് ഈ വിളക്കുകളിൽ മെഴുകുതിരികളാണ് വെളിച്ചം പരത്തിയത്. 19-ാം നൂറ്റാണ്ടു മുതൽ അവ വൈദ്യുത വിളക്കുകൾക്ക് വഴിമാറിക്കൊടുത്തു.

കോണിപ്പടി കടന്ന് ഞങ്ങൾ വിശാലമായ ഒരു ഹാളിലെത്തി. അതിനു നടുവിൽ മനോഹരമായ ഒരു മണ്ഡപം. 8 തൂണുകളുള്ള ആ മണ്ഡപം 3 തട്ടുള്ള ചുവന്ന ഗ്രാനൈറ്റ് പ്ലാറ്റ്ഫോമിലാണ് സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നത്. വൃത്താകൃതിയിലാണ് പ്ലാറ്റ്ഫോം പണിതിരിക്കുന്നത്. തൂണുകൾ പച്ച നിറത്തിലുള്ള മാർബിൾ ഉപയോഗിച്ചാണ് നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നത്. മണ്ഡപത്തിന്റെ മുകൾവശം സമൃദ്ധമായി, വളരെ സൂക്ഷ്മമായി, സ്വർണ്ണ വർണ്ണത്തിൽ കൊത്തിയ ചിത്രങ്ങളാൽ അലം

കൃതമാണ്. ഈ മുറിയുടെ സീലിംഗിലും വലിയൊരു പെയിന്റിംഗ് ഉണ്ടായിരുന്നു. ചുവരുകളിൽ വെണ്ണക്കൽ ശിൽപങ്ങൾ.

അടുത്ത മുറി (hall)യിൽ Jacob Jordanes(1593-1678) ന്റെ പെയിന്റിംഗ്സും, ചിത്രങ്ങളുമാണെന്ന് വലിയൊരു ബാനറിൽ എഴുതി പ്രദർശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. വളരെ വലിപ്പമുള്ള ഗോൾഡൻ കളറിലെ ഫ്രെയ്മുകളുള്ള ചിത്രങ്ങളാണ്. രാജ കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ ചിത്രങ്ങളാണ് അധികവും. ആകാശത്തു നിന്നും അവരെ നോക്കി സന്തോഷിക്കുന്ന നഗ്നരായ, ചിറകുകളുള്ള മാലാഖക്കുഞ്ഞുങ്ങൾ!

ഉണ്ണിയേശുവും, മറിയവും; കഴുതപ്പുറത്തേറ്റി ഉണ്ണിയേശുവിനേയും മറിയത്തേയും സുരക്ഷിത സ്ഥാനത്തേക്കു കൊണ്ടുപോകുന്ന പിതാവ്; ചക്രവർത്തിയുടെ കുടുംബ ചിത്രം എന്നിവയൊക്കെ കണ്ട് ഞങ്ങൾ വാ പൊളിച്ചു! ഇവ പെയിന്റിംഗുകളോ, കളർ ഫോട്ടോസോ എന്ന സംശയം തോന്നിപ്പോയി.

അടുത്ത മുറിയിൽ അലക്സാണ്ടർ നെവ്സ്കിയുടെ ശവപേടകം. ചുവട്ടിലെ ഭാഗത്തിന് വെള്ളി നിറവും, മുകൾ ഭാഗത്തിന് കറുത്ത നിറവുമാണ്. രാജകീയ മുദ്രയും കൊത്തി വച്ചിട്ടുണ്ട്. മുറിയുടെ ചുവരുകളിൽ അസംഖ്യം മാർബിൾ ശിൽപങ്ങളും, ഡിസൈനുകളും!

അതിൽ ഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന സ്റ്റാന്റുകളിലാണ് ഈ മുറിയിലെ ഷാൻഡ്ലിയറുകൾ. അവയിലെ മെഴുകുതിരി പോലത്തെ സ്റ്റിക്കുകളുടെ അറ്റത്ത് ചെറിയ വൈദ്യുതി വിളക്കുകൾ. കോബിൾഡ് ഗ്ലാസ്സ് ഷാൻലിയറുകളെന്നു പേരുള്ള ഈ വിളക്കുകളുടെ കാലുകൾ ഗ്ലാസ്സ് കൊണ്ടാണ് നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നത്.

സുന്ദരിയും പ്രൗഢയുമായ ചക്രവർത്തിനി ചുവന്ന പട്ടുവസ്ത്രവുമണിഞ്ഞ്, സ്വർണ്ണ നിറമുള്ള, ലെതർ കുഷ്യനിട്ട കസേരയുടെ, ചാരിയിരിക്കുന്ന ഭാഗത്ത് കൈയ്യൂന്നി നിൽക്കുന്നതു കണ്ട് ഞങ്ങൾ അത്ഭുതപ്പെട്ടു - എന്തൊരു 3D effect ഉള്ള പെയിന്റിംഗ്!

അടുത്ത മുറിയിൽ മനോഹരമായ ഡൈനിംഗ് ടേബിളും കസേരകളും. മുറിയിൽ വെളിച്ചം പകരാൻ ധാരാളം വിളക്കുകൾ.

പച്ച നിറത്തിലും "മാലക്കൈറ്റ്" എന്ന വിലപിടിപ്പുള്ള മിനുസമായ കല്ലിൽ നിർമ്മിച്ച പല സാധനങ്ങളുടേയും വിപുലമായ ശ്രേണിയുള്ള മുറിയാണ് അടുത്തത് - മാലക്കൈറ്റ് റൂം എന്നാണതിന്റെ പേര്. തൂണുകൾ, പൂപ്പാത്രങ്ങൾ, ഡ്രസ്സിംഗ് ടേബിൾ, വിളക്കു കാലുകൾ എന്നിവയിലെല്ലാം മാലക്കൈറ്റ് കല്ലുകൾ പല വലിപ്പത്തിൽ, ആകൃതിയിൽ പതിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

രണ്ടര മീറ്ററോളം ഉയരമുള്ള പച്ചനിറമുള്ള ഒരു ജാർ കാണാനിടയായി. ജാർ ആദ്യം ഇവിടെയെത്തിച്ച് പിന്നീട് മുറിയുടെ ഭിത്തികളും, മേൽക്കൂരയും പണിതിട്ടുണ്ടാവും എന്ന് ഞങ്ങൾ ഊഹിച്ചു.

കൊട്ടാരത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ ഷാൻഡ്ലിയറും കണ്ടു. സ്വർണ്ണനിറമുള്ള ധാരാളം മെഴുകുതിരികളും കൊച്ചു വൈദ്യുത വിളക്കുകളും അതിനെമനോഹരമാക്കി.

അവിടെ നിന്നും ഞങ്ങൾ Room of coat and Arms എന്ന മുറിയിലെത്തി. മാർബിൾ കൊണ്ട് നിർമ്മിച്ച ഒരു സുന്ദര ശിൽപം. നടുവിൽ നീളമുള്ള വടിയുടെ അറ്റത്ത് ഇരട്ടത്തലയുള്ള ഈഗിൾ. രണ്ടു വശങ്ങളിലുമായി പതാകകളും ആയുധങ്ങളുമേന്തി നിൽക്കുന്ന പടയാളികളും, ഒന്നു രണ്ടു റീത്തുകളും കാണാം. രണ്ടാം ലോക മഹായുദ്ധകാലത്ത് ഈ മുറി ഹോസ്പിറ്റലായിട്ടാണ് ഉപയോഗിച്ചിരുന്നതെന്ന് ഗൈഡ് പറഞ്ഞു.

അടുത്ത ഹാളിൽ മുന്നാൾ പൊക്കത്തിലുള്ള ഗ്ലാസ്സും (ക്രിസ്റ്റൽ), സ്വർണ്ണ നിറമുള്ള മെറ്റലും കൊണ്ടു നിർമ്മിച്ച കൂറ്റൻ വിളക്കുകൾ കണ്ടു. അവ നിലത്താണ്, മച്ചിലല്ല ഉറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഓരോ വിളക്കിന്റേയും നാലു വശങ്ങളിൽ നിന്നും നാലു കൊച്ചു വിളക്കുകളും തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്നു.

"ചാപ്പൽ ഓഫ് വിന്റർ പാലസും" അതി മനോഹരമായിരുന്നു. ചുവരുകളിൽ സ്വർണ്ണ വർണ്ണത്തിലുള്ള മാലാഖക്കുഞ്ഞുങ്ങളും, കെട്ടു പിണഞ്ഞുകിടക്കുന്ന സ്വർണ്ണലതകളും, പൂക്കളും, മെഴുകുതിരികളും, മുന്തിരിക്കുലകളും വർണ്ണിക്കാൻ എനിക്കു വാക്കുകൾ കിട്ടുന്നില്ല.

ഗാലറി ഓഫ് 1812 എന്ന ഇടനാഴിയുടെ രണ്ടു വശത്തുമായി ഒരുപാട് ധീര യോദ്ധാക്കളുടെ പോർട്രെയ്റ്റുകളാണുള്ളത്. പട്ടാള യൂണിഫോമിലാണ് എല്ലാവരും. ചില ഫ്രെയ്മുകൾ ശൂന്യം. ആ യോദ്ധാവിന്റെ മുഖം എങ്ങനെയിരുന്നുവെന്ന് വ്യക്തമായി അറിയാത്തതുകൊണ്ട് ആർട്ടിസ്റ്റിന് അത് ചിത്രീകരിക്കാനായില്ല.

The Small Italian Skylight Room വളരെ മനോഹരമായിരുന്നു. മുറിയുടെ മേൽക്കൂരയിൽ വലിയൊരു കണ്ണാടി - അതിലൂടെ സൂര്യപ്രകാശം കടന്നു വന്ന മുറിയിലെ ഫർണിച്ചറുകൾ, ചുവരിലെ കൊത്തു പണികൾ, പെയിന്റിംഗുകൾ എന്നിവയെ മനോഹരമായി എടുത്തു കാണിച്ചു.

സിംഹാസനം വച്ചിരിക്കുന്ന മുറിയിലെത്തിയപ്പോൾ നല്ല ബഹുമാനം തോന്നി! ചുവപ്പും മഞ്ഞയും നിറങ്ങളോടു കൂടിയ 6 - 8 പടികൾ. അതിനു മുകളിലാണ് ചുവപ്പും സ്വർണ്ണവും നിറങ്ങളുള്ള സിംഹാസനം. പുറകിലെ ചുവരിൽ ഇരട്ടത്തലയൻ ഈഗിളിന്റെ വലിയ രൂപം. ഈഗിളിന്റെ ബലിഷ്ഠമായ കാൽ നഖങ്ങൾക്കിടയിൽ വാളും പരിചയും. ഈഗിളിന്റെ തലയിലും കിരീടമുണ്ട്. സിംഹാസത്തിൽ, ചക്രവർത്തി ചാരിയിരിക്കുന്ന ഭാഗത്തും സ്വർണ്ണ വർണ്ണത്തിൽ ഈ രാജകീയ മുദ്ര കാണാം. ഈ മുറിയുടെ തൂണുകൾ തൂവെള്ള നിറത്തിലുള്ളവയാണ് - മുകളിലും താഴെയും സ്വർണ്ണ നിറവും. ധാരാളം ഷാൻഡ്‌ലിയറുകളും, സ്വർണ്ണ നിറത്തിലുള്ള ചിത്രപ്പണികളും, വശങ്ങളിൽ നിന്നും സൂര്യപ്രകാശത്തെ കടത്തി വിടുന്ന കണ്ണാടികളും ഈ മുറിയെ രാജകീയ പ്രൗഢിയുള്ളതാക്കി മാറ്റുന്നു. ഇവിടത്തെ നിലം 16 തരം മുന്തിയ മരങ്ങളുടെ പലകകൾ ഉപയോഗിച്ചാണത്രെ നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നത്.

പീക്കോക്ക് ക്ലോക്ക്

ഇത്രയും മനോഹരമായ ഒരു ക്ലോക്ക് ഇതുവരെ ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല; ഇനിയൊട്ട് കാണാനും പോകുന്നില്ല എന്നു പറഞ്ഞാൽ അത് അതിശയോക്തിയല്ല.

സ്വർണ്ണം കൊണ്ട് നിർമ്മിച്ച വൃക്ഷം. സുവർണ ഇലകൾ. മരക്കൊമ്പിൽ വിശ്രമിക്കുന്ന വലിയൊരു ആൺമയിൽ. മരത്തിനു താഴെ ചെറിയൊരു മരക്കുറ്റിയിൽ തലയുയർത്തി നിൽക്കുന്ന പൂവൻകോഴി. ഇവയ്ക്കും സ്വർണ്ണ വർണ്ണം തന്നെ. മരക്കൊമ്പിൽ തൂക്കിയിട്ടിരിക്കുന്ന സ്വർണ്ണക്കൂട്ടിനകത്ത് സ്വർണ്ണമൂങ്ങ. മരച്ചുവട്ടിൽ അണ്ണാൻ, കൂണുകൾ; ഒരു കൂണിന്റെ വശത്ത് റോമൻ അക്കങ്ങൾ കാണാം (Iമുതൽ XIIവരെ - സമയം കാണിക്കുന്നു) നിലത്തുകൂടി ഒരു ഒച്ച് ഇഴഞ്ഞു പോകുന്നതും കാണാം. സമയം കാണിക്കുന്ന കൂണിനു മുകളിൽ ഒരു dragon fly (ഓണത്തുമ്പി) ഇരിക്കുന്നുണ്ട്.......

ജെയിംസ് കോക്സ് എന്ന വ്യവസായി 18-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ രണ്ടാം പകുതിയിൽ നിർമ്മിച്ചതാണീ ബ്രഹ്മാണ്ഡ ഘടികാരം. 1781 ൽ കാതറീൻ ചക്രവർത്തിനി അത് സ്വായത്തമാക്കി. ഈ ക്ലോക്ക് എങ്ങനെപ്രവർത്തിക്കുന്നുവെന്ന് കാണിക്കാൻ അടുത്തു തന്നെ TV സ്ക്രീൻ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിൽ വീഡിയോ കാണിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു. ഓരോ മണിക്കൂർ കൂടുമ്പോഴും മയിൽ തല ചലിപ്പിക്കും, പീലിവിടർത്തും പൂത്തുമ്പി കൂണിനു മുകളിലിരുന്ന് വട്ടം കറങ്ങും. മൂങ്ങ കണ്ണുരുട്ടും, തലയനക്കും. മൂങ്ങയുടെ സ്വർണ്ണക്കൂടും കറങ്ങും. അതിൽ ഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന മണികൾ കിലുകിലാരവം പൊഴിക്കും! എല്ലാവരും വീഡിയോ കണ്ട് അത്ഭുതസ്തബ്ധരായി. അതിനിടയ്ക്ക് സർവ്വൂട്ടൻ സംശയം ചോദിച്ചു -

"അച്ഛാ, പൊന്നച്ഛാ, അപ്പൊ കോഴി അനങ്ങുവോ"? സർവ്വൂട്ടൻ അച്ഛനെഅങ്ങനെയാണ് വിളിക്കുന്നത്. അവന്റെ സൂപ്പർ ചോദ്യം കേട്ട് ഞങ്ങൾ വീഡിയോയിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ചു - അതാ പൂവൻകോഴിയും തല അനക്കുന്നുണ്ട് ! എല്ലാ ബുധനാഴ്ചയും ക്ലോക്കിന് പഴയ രീതിയിലുള്ള "കീ" വൈൻഡു ചെയ്യും. ഈ ക്ലോക്ക് രൂപകൽപ്പനചെയ്തവരേയും നിർമ്മിച്ചവരേയും നമിക്കാതെ വയ്യ!

ഹാംഗിഗ് ഗാർഡൻ

അവസാനത്തെ Tsar ആയിരുന്ന നിക്കോളാസ് രണ്ടാമന്റെ പത്നി Tsaritsa അലക്സാന്ദ്ര, തന്റെ കുഞ്ഞുങ്ങൾക്ക് പൊതുജനങ്ങളുടെ ഒളിഞ്ഞു നോട്ടത്തിൽ നിന്നും രക്ഷകൊടുക്കാൻ വേണ്ടി പ്രത്യേകമായി പണിയിച്ച പൂന്തോട്ടമാണിത് - ചുറ്റും വളരെ ഉയരമുള്ള മതിൽകെട്ടി മറയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. അമ്മ മഹാറാണി അവിടെ മക്കളോടൊപ്പം സ്വതന്ത്രമായി ചിരിച്ചുല്ലസിച്ചു നടന്നു - അവിടെ ജല ധാരകൾ, പൂക്കൾ എന്നിവ അവരെ സന്തോഷിപ്പിച്ചു. ഞങ്ങൾ നടന്നു നടന്ന് ന്യൂഹെർമ്മിറ്റേജ് എന്ന കൊട്ടാരത്തിലെത്തി.

കൊച്ചു കൊച്ച് മാർബിൾ ടൈലുകൾ (1cm²) ഉപയോഗിച്ച് തറയിൽ നിർമ്മിച്ച പാറ്റേൺ കണ്ട് ഞങ്ങൾ അമ്പരന്നു. അതിൽ പൂക്കളും, ഇലകളും, പഴങ്ങളും, മനുഷ്യരും, ജന്തുക്കളും, ഹാരിപോട്ടറിലുള്ളതുപോലെ CENTAUR എന്ന (പകുതി കുതിര + പകുതി മനുഷ്യൻ) സാങ്കൽപിക ജീവിയും, വ്യാളികളുമൊക്കെയുണ്ടായിരുന്നു.

13-ാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ചില പെന്റിംഗുകൾ കണ്ടു - കോടിക്കണക്കിനു റൂബിൾ വില മതിക്കും അവയ്ക്ക്.

ലിയോണാർഡോ ഡാവിഞ്ചിയുടെ Madonna And Child (The Litta Madonna) എന്ന പ്രശസ്തമായ പെയിന്റിംഗ് കണ്ടു. അമ്മയുടെ മടിയിലിരുന്ന് അമ്മിഞ്ഞ നുകരുന്ന ഉണ്ണി. മുഖം നിറയെ വാത്സല്യവുമായി അമ്മ.........

ജോൺ ഗിബ്സൺന്റെ Psyche and Zephyrs എന്ന മാർബിൾ ശിൽപത്തിൽ നിന്നും കണ്ണെടുക്കാനായില്ല - നഗ്നരും, ചെറുപ്പക്കാരുമായ രണ്ടു മാലാഖമാർ സുന്ദരിയായ യുവതിയെ തോളിലേറ്റിക്കൊണ്ടുപോകുന്നു...........

മനോഹരമായ ചിത്രപ്പണി ചെയ്ത, വൃത്താകൃതിയിലുള്ള ഒരു ടേബിൾ കണ്ടു. Mosaic table with the Appollo and the Muses" എന്നാണ് ആ ടേബിളിലെ ചിത്രത്തിന്റെ പേര്. കല്ല്, മരം, ലോഹം എന്നിവയാണ് ടേബിളിന്റെ നിർമ്മാണത്തിന് ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന വസ്തുക്കൾ. ധാരാളം പൂക്കളും ഇലകളും വള്ളികളും ആ ടേബിളിൽ ചേതോഹരമായ ഒരു പാറ്റേൺ നിർമ്മിച്ചു.

വെളുത്ത മാർബിളും സ്വർണ്ണം പൂശിയ മെറ്റലുമുപയോഗിച്ച് വലിയൊരു സ്റ്റാൻഡ്, അതിൽ വൃത്താകൃതിയിലുള്ള ക്ലോക്ക്. ക്ലോക്കിന്റെ ഇരു വശത്തുമായി സ്വർണ്ണ വർണ്ണത്തിലുള്ള അർദ്ധ നഗ്നരായ യുവാവും യുവതിയും. ഘടികാരത്തിനു മുകളിലൂടെ രണ്ടുപേരും 'ആർക്ക്' പോലെ കൈകൾ പിണച്ചു വച്ചിരിക്കുന്നു. യുവാവ് യുവതിയുടെ താടി പിടിച്ചു താലോലിക്കുന്നതും കാണാം. രണ്ടുപേരുടേയും മുഖത്ത് പ്രണയത്തിന്റെ വേലിയേറ്റം. എത്ര മനോഹരമായ ശിൽപം!

Madona and child with Saints എന്ന പെയിന്റിംഗും ചേതോഹരമായിരുന്നു. അമ്മയുടെ മടിയിലിരിക്കുന്ന ഉണ്ടക്കുട്ടൻ. അവന് നൂൽബന്ധമില്ല. ഇടത്തേ കയ്യിൽ ഗ്ലാസ്സ് കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ബോളും പിടിച്ചിരിക്കുകയാണ്. കയ്യിൽ പുസ്തകവുമായി, ധാരാളം ഞൊറികളുള്ള നീണ്ട 'ളോഹ' അണിഞ്ഞ സെയ്ന്റ്സ്. ഗിറ്റാറിന്റേയും വയലിന്റേയും പുരാതനരൂപങ്ങളുമായി രണ്ടു ഗായികമാരും. ഇതൊക്കെ പെയിന്റിംഗ് തന്നെയാണോ എന്ന് സന്ദേഹം തോന്നും.

അത്രയും ജീവസ്സും, തേജസ്സും, ഓജസ്സുമുള്ള ചിത്രങ്ങൾ. മഡോണയുടെ മടിയിൽ തുറന്ന് വെച്ച ഒരു പുസ്തകമുണ്ട് അതിലെ നടുവിലുള്ള ചില പേജുകൾ എഴുന്നു നിൽക്കുന്നു. (Saints ന്റെ പേര് Lawrence and Jerome എന്നാണെന്ന് പെയിന്റിംഗിനടിയിൽ കുറിപ്പുണ്ടായിരുന്നു.)

ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ കാട്ടു പന്നിയോടൊപ്പം നിൽക്കുന്ന മാർബിൾ ശിൽപം എന്നെ ഹഠാകർഷിച്ചു. പന്നി അയാളെ ആക്രമിക്കുകയാണോ അതോ ആ ജന്തു അയാളുടെ പെറ്റ് ആയിരുന്നോ എന്നു വ്യക്തമല്ല. ചെറുപ്പക്കാരന്റെ ചുരുൾമുടി തലയ്ക്കുചുറ്റും പാറിപ്പറന്നു കിടക്കുന്നതു കണ്ടാൽ, മാർബിളിൽ തലമുടി കൊത്തിവയ്ക്കാൻ പറ്റുന്നതെങ്ങനെഎന്ന് നമ്മുടെ മനസ്സിൽ ചോദ്യമുയരും. ആ മുടിച്ചുരുളുകൾ കൊത്തി വയ്ക്കാൻ ശിൽപി എത്ര ദിവസമെടുത്തു കാണും! അയാളുടെ തോളത്ത് അലക്ഷ്യമായി ഇട്ടിരിക്കുന്ന വസ്ത്രത്തിന്റെ തുമ്പ് നഗ്നത ഒരു പരിധിയോളം മറയ്ക്കുന്നുണ്ട്. ഈ വസ്ത്രം തോളത്തുനിന്ന് ഇപ്പൊ ഊർന്നു നിലത്തു വീഴുമെന്നു തോന്നും.

ഒരു കയ്യിൽ മധുചഷകവുമായി ചാരിക്കിടക്കുന്ന നഗ്നയായ യുവതി. പക്ഷെ കാലുകളും കൈകളും പ്രത്യേക പൊസിഷനിൽ കൊത്തി വച്ചിരിക്കുന്നതു കൊണ്ട് ''നഗ്നത'' വിദഗ്ധമായി മറച്ചിട്ടുമുണ്ട്.

CUPID with Doves എന്ന അതിമനോഹരമായ മാർബിൾ ശിൽപവും എനിക്കിഷ്ടമായി. 8-10 വയസ്സുള്ള നഗ്നനായ ആൺ മാലാഖക്കുട്ടൻ. അവന്റെ ഇടത്തെ കയ്യിൽ ഒരു ധാന്യ ബൗൾ ഉണ്ട്. വലത്തെ തുടയിലിരിക്കുന്ന രണ്ടു പ്രാവുകളിലൊന്ന് പാത്രത്തിൽ നിന്നും ധാന്യം കൊത്തിത്തിന്നുന്നു. പയ്യന്റെ ആവനാഴിയിലെ അമ്പുകളും കാണാം.

Sea Nymph എന്ന സുന്ദരിയായ സ്ത്രീ രൂപം, കുഞ്ഞിനെമടിയിൽ കിടത്തി ഉറക്കുന്ന അമ്മ, പല പ്രായത്തിലും പോസിലുമിരിക്കുന്ന മാലാഖമാർ, പല തരത്തിലുള്ള, പല വർണ്ണത്തിലുള്ള കല്ലുകൾ കൊണ്ടു നിർമ്മിച്ച പല ആകൃതിയിലുള്ള പൂപ്പാലികകൾ, മനോഹരമായ തൂണുകൾ, കോണിപ്പടികൾ, വിളക്കുകാലുകൾ, ശരറാന്തലുകൾ, Landscape with a rainbow എന്ന പെയിന്റിംഗ്, The Union of Earth and Water എന്ന പെയിന്റിംഗ് എന്നിവയൊക്കെ കണ്ടു. കുറേ ശിൽപങ്ങളുടേയും പെയിന്റിംഗിന്റേയും ചുവട്ടിൽ റഷ്യൻ ഭാഷയിലാണ് അടിക്കുറിപ്പുകൾ എഴുതിവച്ചിരിക്കുന്നത്. അതു കൊണ്ട് ''ഞമ്മക്കൊന്നും പുടികിട്ടീല'' എന്ന് കോയ്ക്കോട്ടുകാരിയായ ഞാൻ!

ചങ്ങലക്കിട്ട വലിയൊരു നായ; അവന്റെ മുൻപിൽ എല്ലും മാംസവും കാണുന്ന തരത്തിൽ ആഹാരം. ബാക്ക് ഗ്രൗണ്ടിൽ മരം കൊണ്ടു നിർമ്മിച്ച പട്ടിക്കൂട്; ജലാശയത്തിൽ നിന്നും വെള്ളം കുടിക്കുന്ന പശു; പീറ്റർ ആൻഡ് പോൾ കത്തീഡ്രലിന്റെ ഗോപുരവും വിദൂരതയിൽ.

ഡച്ച് ആർട്ടിസ്റ്റ് റെംബ്രാന്റിന്റെ വിഖ്യാതമായ DANAE എന്ന ചിത്രം - പെയിന്റിംഗ് കണ്ടു. നഗ്നയായ മദ്ധ്യവയസ്കയായ ഒരു സ്ത്രീ കട്ടിലിൽ ചരിഞ്ഞു കിടക്കുന്നു. 1636 ലാണ് റെംബ്രാന്റ് ഇതു വരച്ചത്. മുറിയിലെ അരണ്ട വെളിച്ചം അവരുടെ കാലുകൾ മൂടിയിരിക്കുന്ന സുതാര്യമായ പട്ടു വസ്ത്രം, കർട്ടനു പുറകിൽ പാതി മറഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന പരിചാരിക എന്നു തോന്നിക്കുന്ന സ്ത്രീരൂപം, മുറിയുടെ ഒരു മൂലയിൽ നിന്നും എത്തിനോക്കുന്ന Cupid - ചിലപ്പോൾ ഈ സ്ത്രീ ഭർത്താവിന്റെ വരവും പ്രതീക്ഷിച്ചു കിടക്കുകയായിരിക്കും. പൊക്കിളിനു താഴെ Fat കൂടിയിട്ടുണ്ട് എക്സർസൈസിന്റെ നല്ല കുറവുണ്ട്! റെംബ്രാന്റ് 1640 ൽ ഈ ചിത്രത്തിൽ ചില്ലറ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തി

ഈ ചിത്രത്തെപ്പറ്റി ഞങ്ങളുടെ ഗൈഡ് പറഞ്ഞതിങ്ങനെ- ''ആ കിടക്കുന്നത് ഡനായ് എന്ന വസന്തദേവതയാണ് (ഡച്ച്) [illegible] സിയൂസിന്റെ വരവും

പ്രതീക്ഷിച്ചാണ് അവർ ശയിക്കുന്നത്. റെംബ്രാന്റിന്റെ ഏറ്റവും വിലകൂടിയ പെയിന്റിംഗാണിത്''.

റെംബ്രാന്റിന്റെ ''ഫ്ളോറ'' എന്ന മനോഹരമായ പെയിന്റിംഗും കണ്ടു. 1634 ലാണ് ഈ ചിത്രം വരച്ചത്. സുന്ദരിയായ യുവതി - നഗ്നയല്ല! ധാരാളം വിലപിടിപ്പുള്ള വസ്ത്രങ്ങളിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. തലയിൽ പുഷ്പകിരീടം. കവിളിണകളിൽ രക്തച്ഛവി. ചുവന്ന ചുണ്ടുകളിലും കണ്ണുകളിലും ജീവനുള്ള ശരീരത്തിലുള്ളതു പോലെ നനവ്!!.

Return of the Prodigal Son എന്ന റെംബ്രാന്റ് പെയിന്റിംഗും അതിഗംഭീരം. അമ്മയുടെ മടിയിൽ മുഖമണച്ച് അമ്മയ്ക്കു മുൻപിൽ മുട്ടുകുത്തി നിൽക്കുന്ന മകൻ - 1663 ൽ വരച്ച ചിത്രം - മാതൃ - പുത്ര സംഗമം കണ്ടു കൊണ്ട് രണ്ടു പുരഷന്മാരും ചിത്രത്തിൽ ഇടംപിടിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പെയിന്റിംഗുകളുടെ കഥയോ സന്ദർഭമോ ഒന്നും എനിക്കറിയില്ല. റഷ്യൻ ഭാഷയിൽ എന്തൊക്കെയോ എഴുതി വച്ചിട്ടുണ്ട്. ചിത്രകാരന്റെ പേരും, രചനയുടെ പേരും മാത്രമേ ഇംഗ്ലീഷിൽ എഴുതിയിട്ടുള്ളൂ.

ആട്ടിടയപ്പെൺകുട്ടി (Shepherdess), Dancing Bacchante,എന്നീ മാർബിൾ ശിൽപങ്ങൾ അതി മനോഹരങ്ങളായിരുന്നു.

വിശാലമായ ഹാളിൽ കറുത്ത പോർസലൈൻ കൊണ്ടു നിർമ്മിച്ച രണ്ടു പടുകൂറ്റൻ പാത്രങ്ങൾ കണ്ടു. ഒന്നരയാൾ പൊക്കമുള്ള സ്റ്റാൻഡിലാണ് പാത്രമിരിക്കുന്നത്. ഈ പാത്രത്തിൽ വെള്ളം നിറച്ചാൽ പ്രായപൂർത്തിയായ ഒരാൾക്ക് സുഖമായി മുങ്ങിക്കിടക്കാം.!

Hall of Art of Egypt ൽ ''മമ്മി''യുടെ പേടകങ്ങൾ കണ്ടു - മരം കൊണ്ടും, കല്ലു കൊണ്ടും നിർമ്മിച്ചവ. ഒരു ഗ്ലാസ്സ് ചേംബറിനകത്ത് ഉണങ്ങി വരണ്ട, കറുത്തിരുണ്ട മമ്മിയും കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. മമ്മിയെ തോർത്തു പോലത്തെ തുണി ഉടുപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. മമ്മിപ്പേടകങ്ങളിൽ പലതരം പക്ഷിമൃഗാദികളുടെ ചിത്രങ്ങളും, ഹൈറോട്ടിഗ്ലിഫിക്സ് ലിപിയിൽ എന്തൊക്കെയോ അക്ഷരങ്ങളും കൊത്തി വച്ചിട്ടുണ്ട്. ചില പേടകങ്ങളിൽ വർണ്ണശബളമായ ചിത്രങ്ങളും കണ്ടു.

കറങ്ങിത്തിരിഞ്ഞ് ഞങ്ങൾ വീണ്ടും ക്ലോക്ക് റൂമിലെത്തി.

വിക്കിപ്പീഡിയ ചില കണക്കുകൾ പറഞ്ഞു തന്നതു കേൾക്കേണ്ടേ? ഈ മ്യൂസിയത്തിൽ ഒരു വർഷം എത്തുന്ന ശരാശരി സന്ദർശകരുടെ എണ്ണം 4,200,000. ആകെ മൊത്തം ടോട്ടൽ 3 മില്ല്യൻ പ്രദർശനവസ്തുക്കൾ. ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും പഴക്കമുള്ള കാർപ്പറ്റും, മരവണ്ടിയും ഇവിടെയുണ്ട് - പണിതത് 4th and 3rd centuries B. C

നടന്ന് നടന്ന് കാല് കഴച്ചു. ഞങ്ങൾ ക്ലോക്ക് റൂമിൽ നിന്നും കോട്ടും ബൂട്ടുമൊക്കെ തിരികെ വാങ്ങി മ്യൂസിയത്തിൽ നിന്നും പുറത്തിറങ്ങി. ധാരാളം റഷ്യൻ കൗതുക വസ്തുക്കൾ വിൽക്കാൻ ആകർഷകമായി വച്ചിരുന്നു. ജയകുമാർ കറുത്ത നിറമുള്ള, കരടിത്തോൽ കൊണ്ട് നിർമ്മിച്ചതെന്നു തോന്നിക്കുന്ന, തലയും നെറ്റിയും ചെവികളും മൂടുന്ന തൊപ്പി വാങ്ങിച്ചു. Pavlovo Posad's സ്കാർഫുകൾ കാണാനെന്തൊരു ഭംഗി!

ഞങ്ങൾ നടന്ന് നടന്ന് കടലിനടുത്തെത്തി. ജെട്ടിയിൽ ചെറുകപ്പലുകളും, ബോട്ടുകളും. ദൂരെ പീറ്റർ ആൻഡ് പോൾ ഫോർട്ട്റെസ്സും കത്തീഡ്രലും. ആകാശം കടും നീല നിറത്തിൽ കാണപ്പെട്ടു. വെയിലുണ്ടെങ്കിലും നീവാ നദിയിൽ നിന്നും, ഉൾക്കടലിൽ നിന്നും വീശുന്ന തണുത്ത കാറ്റ് അസഹനീയമായി ത്തോന്നി.

ഞങ്ങൾ കുറച്ചു നേരം ബസ്സിന്റെ ആഗമനവും പ്രതീക്ഷിച്ച്, വെയിലു കാഞ്ഞ്, തണുത്ത കാറ്റേറ്റ് അവിടെ നിന്നു. സമയം ഉച്ചയായി. അവസാനം ദൂരെ

യെവിടേയോ പാർക്ക് ചെയ്തിരുന്ന ഞങ്ങളുടെ ശകടമെത്തി. സീറ്റിലിരുന്നു കഴിഞ്ഞപ്പോഴാണ് പാവം കാലുകൾക്ക് വിശ്രമം കിട്ടിയത്.

ഞങ്ങൾ ''ജയ്ഹിന്ദ്'' റസ്റ്ററന്റിലേക്കാണ് പോകുന്നതെന്ന് നിജോ പറഞ്ഞു. ബസ്സിലിരിക്കുമ്പോൾ, പീറ്റർ ദ് ഗ്രേറ്റിന്റെ പ്രതിമ - ബ്രോൺസ് ഹോഴ്സ്മാൻ - കണ്ടു. അതിന്റെ പെഡസ്റ്റലിന് പത്തു ടണ്ണാണ് തൂക്കമെന്ന് കരീനപറഞ്ഞു.

ഹെർമ്മിറ്റേജ് തീയറ്റർ എന്ന മനോഹമായ കെട്ടിം കണ്ടു. നീലയും കറുപ്പും കലർന്ന നിറമുള്ള ഈ കെട്ടിടം കാതറിൻ ദ് ഗ്രേറ്റ് പണിയിച്ചതാണ്.

Finyland റെയിൽവേ സ്റ്റേഷനും ഞങ്ങൾ കണ്ടു. അവിടെ സാധാരണ ട്രെയ്നുകളും, അണ്ടർഗ്രൗണ്ട് മെട്രോ ടെയ്നുകളുമുണ്ടെന്ന് പൊളീനഎന്നോട് പറഞ്ഞു.

നീവാനദിയിലെ വള്ളം ശുദ്ധീകരിച്ച് നഗരത്തിലേക്ക് സപ്ലൈ ചെയ്യുന്ന പ്ലാന്റ്, മെറ്റലർജി ഫാക്ടറി, ബ്രിഡ്ജ് ഓഫ് പീറ്റർ ദ് ഗ്രേറ്റ് അഥവാ കിസ്സിംഗ് ബ്രിഡ്ജ് എന്നിവയൊക്കെ കണ്ടു. കപ്പലുകൾക്ക് സുഗമമായി കടന്നു പോകാനായി നടുവിൽ വെച്ച് രണ്ടു പാളികളായി ഉയരുകയും, കപ്പൽ കടന്നു പോയതിനു ശേഷം വീണ്ടും ഒന്നായിത്തീരുകയും ചെയ്യുന്ന പാലമാണ് കിസ്സിംഗ് ബ്രിഡ്ജ്.

മോസ്കോ ഹോട്ടലിലെ ഒന്നാം നിലയിലായിരുന്നു ജയ്ഹിന്ദ് റസ്റ്ററന്റ്. ജയ്ഹിന്ദ് കാർക്ക് സെന്റ് പീറ്റേഴ്സ് ബർഗിൽ മാത്രം മൂന്നു റസ്റ്ററന്റുകളുണ്ടെന്ന് നിജോ പറഞ്ഞു. നേവാ നദിയുടെ വളരെ അടുത്തായിരുന്നു ഈ ഭക്ഷണശാല. ഗണപതി, ആനകൾ, താജ്മഹൽ എന്നിവയുടെയൊക്കെ ശിൽപങ്ങളും വിളക്കുകളുമൊക്കെ വച്ച് ''ഇന്ത്യൻ ലുക്ക്'' വരുത്തിയിട്ടുള്ള ഭക്ഷണശാല. അകത്തു കടന്നപ്പോൾ തന്നെ ആരോ പറഞ്ഞു. ''കൊരങ്ങാ വച്ച കോഴീന്റെ മണം'' എന്ന്. ശരിയാണ്, അന്ന് കോഴിബിരിയാണീം, വെജ് ബിരിയാണീമായിരുന്നു സ്പെഷൽ. ആദ്യം ക്യൂവിൽ സ്ഥാനം പിടിച്ചവർ കോഴിയുടെ കഷ്ണങ്ങൾ സ്വന്തം പ്ലേറ്റുകളിൽ ''ആക്രാന്തത്തോടെ'' വാരിയിട്ടു. അവസാനമെത്തിയവർക്ക് റൈസ് മാത്രം. പിന്നെ അവർ കിച്ചനിൽ നിന്നും കുറച്ചു കഷ്ണങ്ങൾ കൂടി കൊണ്ടു വന്ന് അഡ്ജസ്റ്റ് ചെയ്തു. ബിരിയാണിയോടൊപ്പം, ഗോതമ്പിന്റെ പറാത്തയും, മിക്സ്ഡ് വെജ് കറിയും, റൈത്തയുമുണ്ടായിരുന്നു. എല്ലാവരും സന്തോഷത്തോടെ തട്ടിവിട്ടു. പാൽപ്പായസം കൂടി കിട്ടിയപ്പോൾ കേമമായി!

ഭക്ഷണം കഴിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ഞാൻ മ്യൂസിയത്തിൽ വച്ചു കണ്ട ഒരു പെയിന്റിംഗിനെപ്പറ്റി എന്റെ സഹയാത്രികരോടു ചോദിച്ചു - എന്റെ മൊബൈലിൽ ആ പെയിന്റിംഗിന്റെ ഫോട്ടോയുണ്ടായിരുന്നു. മദ്ധ്യവയസ്കനായ ഒരാളെ തല കീഴായി കുരിശിലേറ്റുന്ന ചിത്രം - ''ഓ അത് സെന്റ് പീറ്ററാ, ഡോക്ടറേ - ജീസസിന്റെ പന്ത്രണ്ട് അനുയായികളേയും കാലിൽ ആണി തറച്ച് തലകീഴായി കുരിശിലേറ്റിയാണ് കൊന്നത്. ജീസസിൽ പാറപോലെ ഉറച്ച വിശ്വാസമുള്ളവനായിരുന്നു പീറ്റർ എന്ന പത്രോസ്. ആ ചിത്രം എന്നെ വല്ലാതെ ഉലച്ചുകളഞ്ഞു. വേദന, ദുഃഖം, നിരാശ, അമർഷം എന്നിവയെല്ലാം കൂടിയ ഭാവമായിരുന്നു പീറ്ററിന്റെ മുഖത്ത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖം ചുവന്നു തുടുത്തിരുന്നു.

നമ്മുടെ - മനുഷ്യന്റെ - തലയോട്ടിയിൽ ഏറ്റവും കട്ടിയുള്ള, ഉറപ്പുള്ള എല്ലാണ് Petrous part of temporal bone. അതിനകത്താണ് കേൾവിയുടേയും ബാലൻസിന്റേയും അവയവങ്ങൾ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. പാറപോലെ ഉറപ്പുള്ള ഈ എല്ലിന് St.Peterന്റെ പേരാണ് കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്!

ഭക്ഷണം കഴിഞ്ഞ് ബസ്സിനടുത്തെത്തിയപ്പോൾ പുതിയ ഒരു അവതാരം! പച്ച കോട്ടും കൂളിംഗ് ഗ്ലാസ്സും, ബ്രൗൺ മുടിയുമൊക്കെയായി ഒരു റഷ്യൻ സുന്ദരി. പേര് നറ്റാലിയ. പീറ്റർ ഹോഫ് പാലസാണ് ഇനി നമ്മൾ കാണാൻ പോകുന്നത്.

ഒരു ഗൈഡിന്റെ കൂടെ പരമാവധി 30 പേരെ മാത്രമേ അകത്തേക്ക് കടത്തി വി
കയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടാണ് പൊളിനൊരു ഗൈഡിനെക്കൂടെ കൂട്ടിയത്

പീറ്റർ ഹോഫ് പാലസിലേക്ക് 29km ദൂരമുണ്ടെന്ന് കരീന പറഞ്ഞു. ചിലർ
ക്കത്തിലേക്ക് വഴുതി വീണു. എന്റെ ആഗ്രഹപ്രകാരം എന്റെ "പതിദേവ്" (പ
ദേവ് എന്നും പറയാം) എനിക്ക് "St. Petersberg and its Environs" എ
ധാരാളം Super photos ഉള്ള പുസ്തകം വാങ്ങിത്തന്നിരുന്നു. അത് മ
നോക്കിയപ്പോൾ കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ കിട്ടി. അവ ചുരുക്കി എഴുതാം

വിന്റർ പാലസിൽ രാജകുടുംബാംഗങ്ങളുടെ മുറികൾക്കു പുറമേ രണ്ട് പ
കൾ, ഒരു തീയറ്റർ, മ്യൂസിയം, പൂന്തോട്ടങ്ങൾ, ടെലിഗ്രാഫ് സ്റ്റേഷൻ, ഫാർമ
ലബോറട്ടറി, ഓഫീസുകൾ, ധാരാളം പാചകശാലകൾ, [illegible]
യിലെ അറകൾ, അലക്കുന്ന തുണിയുണക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ, കുതിരാലയങ്ങ
റൈഡിംഗ് സ്കൂൾ, കുതിരവണ്ടികൾ നിർത്തിയിടാനുള്ള ഷെ
സ്റ്റാഫിനുള്ള ക്വാർട്ടേഴ്സുകൾ എന്നിവയുമുണ്ടായിരുന്നു. കൊട്ടാരത്ത
സ്ഥിരമായി 4000 ജീവനക്കാർ ഉണ്ടായിരുന്നു! ധാരാളം പട്ടാളക്കാരും

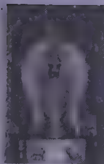
കൊട്ടാരത്തിലെ 1150 മുറികൾ, പിന്നീട് മ്യൂസിയം പണിതപ്പോൾ ഇടയ്ക്കു
ഭിത്തികളൊക്കെ പൊളിച്ച് 350 വിശാലമായ ഹാളുകളാക്കി മാറ്റി

ഹെർമ്മിറ്റേജ് മ്യൂസിയത്തിൽ 15,000 പെയിന്റിംഗുകളും, 12,000 ശിൽപങ്ങളു
6,00,000 ഗ്രാഫിക്ക് ആർട്ടുകളും, ഉണ്ടെന്നാണ് കണക്ക്. ഇവയ്ക്കെല്ലാം
കോടിക്കണക്കിനു റൂബിൾ വില വരും.

Gallery of western European painting and sculpture ആണ് ഏറ്റവും
ല്യമായി കരുതിവരുന്നത്. അവിടത്തെ ചിത്രകാരന്മാരുടെ പേരുകൾ ഇം
ഷിൽത്തന്നെ എഴുതാം - ചിലവരുടെ പേരിന്റെ ഉച്ചാരണം എങ്ങനെയാണെ
എനിക്കറിയില്ല - അതുകൊണ്ടാണ്.

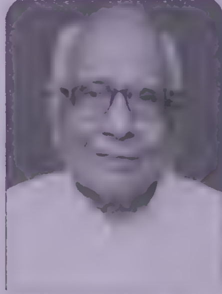
Leonardo Da Vinci, Raphail, Velazquez, El Greco, Rembrandt, Rube
Titian, Van Dyck, Poussin, Watteau, Chardin, Michelangelo, Canov
Falconet, Houden, Renoir, Monet, Cizanne, Van Gogh, Gauguin, Matis
Piccasso, Rodin എന്നിവരുടെ അനുഗൃഹീത കലാവിരുതാണ് ഞങ്ങളവി
കണ്ടത്. നമ്മുടെ സ്വന്തം രാജാ രവിവർമ്മയെപ്പോലെ, കാലയവനികയ്ക്കുള്ളി
മറഞ്ഞെങ്കിലും, അവർ അനശ്വരരായിത്തീർന്നു. പ്രതിഭകളേ, നിങ്ങൾക്ക് ന
വാകം!

(തുടരു

THOUGHTS ON RASHTRA

(This is English translation of excerpts from Sri. R. Hari's interview published in the April 2021issue of the Malayalam monthly, HIRANYA.)

? "*Aham raashtri sangamani chikitushi prathamaa yajniyaanaam*" say the Vedas, which means Rashtra Devatha is foremost among the worshipful. How do you look at it?

We can find more than one deity in the Vedas. Revered Swami ji Dayananda Saraswathi, citing examples, has authentically and authoritatively established that, in spite of giving different names in keeping with the place, time and occasion, the deity is one and the same. And, viewed from this angle, when we treat Rashtra Devatha as a separate deity, it will be tantamount to accepting that it is distinct from other deities, which, I feel, is not appropriate. Now the question of justification arises. And the answer is, when we think about Rashtra discretely, the name given to that deity, which is nothing but the divine spirit, is Rashtra Devatha. It is just like invoking Agni, while offering oblations. Here, let us remember "Ekam sat" denotes the One without the second. Hence, treating Rashtra Devatha as a separate deity is not tenable. According to our concept, it is nothing but a facet of God. Only thing, when we think of Rashtra separately, our focus gets centred on it.

? Does it mean that the Vedas are stressing on the importance of the need to think about the Rashtra?

It is not merely the question of importance, but of relevance also. If we study the Vedas, we will come to realise that the Vedas have organised the whole of humanity into different groups, taking into account the needs of every individual, and also given appropriate names to such human groups. That is, if one is Samithi, another one is Sabha, the third one is Samhati, and there are Visha and Vidatha. Likewise, Grama, Janapatha, Rashtra, etc. are other

forms of organised human units formed at different places and times. If carefully analysed, we will be able to find much more meaning than what we are able to get in the Vedas at a glance. Also, these were not airtight compartments and hence prone to overlapping. For instance, Samithi, at a different place and time, may become Rashtra. That is, these were the names given to the organised units of humanity that came into being at different places and times, prompted by the survival instinct. So, Rashtra is one such organised human society, identified by the Vedas. And, while thinking about it, naturally the thought about Rashtra Devatha will also come up.

? Savarkar and Gandhiji were the faces of nationalism of the 20th century. To whom, you feel, you are nearer with regard to the concept of nationalism?

If you look into the history our renaissance, you will come to know that every nation has its own soul, has its own message to deliver, and has the commitment to deliver that message to the world. It was towards the end of the 19th century, in 1897, at Rameswaram, Swami Vivekananda propounded the doctrine, "Every nation has a message to deliver, a mission to accomplish, and a destiny to fulfil." Till then no politician had ever said that our nation had a role to play. In modern political science, not even renowned political theorists like Lasky have said that a nation has its own soul, and the nature of that nation is the manifestation of its soul, which is essential for the world. And it was Swami Vivekananda who said it first.

And it is this Rashtratva that progressively became the Rashtratva of the RSS. That is, the inspiration and source of the Sangh's Rashtratva is Swami Vivekananda. In comparison, neither Gandhi ji nor Savarkar has put forth this proposition. Every nation has a soul, which forms the foundation of that nation's message. And, as every nation has a message to deliver, all are relevant.

To speak in Swami Vivekananda's language, in a music concert, the music played by everyone has its own relevance. And, even though they were great men, Gandhi ji and Savarkar have not given this message. However, Shri Guruji, probably may be because of his association with the Swamiji's movement, has developed and presented this theory. Hence, the Sangh's Rashtratva or Rashtriyatva is akin to that of Swami Vivekananda, rather than that of Gandhi ji and Savarkar.

Swami Dayananda Saraswathi and Swami Rama Tirtha are part of it; as also Mrs. Annie Besant, a foreign lady, who said: "When nations of the Earth were sent forth one after another, a special word was given by God to which each, the word each was to say to the world, the peculiar word from the Eternal which each one has to speak." Then she continued, "To Egypt in old days the word was Religion; to Persia the word was Purity; to Chaldea the word was Science; to Greece the word was Beauty; to Rome the word was Law; and to India the eldest born of His children, He gave...." Here, after a pause, she said, "There is no translation for this word, and that word is Dharma. This is the word of India to the world, which sums up the whole in one. And this is India's nationalism." To be truthful, even Savarkar has not said it; nor has Gandhi ji! Supposing somebody is able to establish with proof that Gandhi ji has said it, I will have no hesitation in accepting it without any reservation. Because if at all Gandhi ji has said it, I will be the happiest person to acknowledge it.

In Savarkar's concept of nationalism one cannot find ay importance given to spiritualism as well as spiritual reference. But according to Swami Vivekananda, that is the most vital factor. If properly viewed, the real reason for neglecting the spiritual aspect seems to be their (Savarkar's and Gandhiji's) active involvement in politics.

? There is a general feeling that although 'Hinduism' is good, 'Hindutva' should be opposed. Is there any difference between the two? If yes, what is the difference?

Of course, there is a difference! However, the reason for the difference is due to the practice of measuring our thoughts and perceptions using the English yardstick with the advent of English education. And we get confused and our perceptions go wrong when we use the English yardstick. The words Hinduism and Hindutva are nowhere to be found in our ancient literature. However, the English, the Portugese and the Dutch, who came here, as they had no other go, had to use their own yardstick to measure us. When the followers of Jesus Christ's religious beliefs organised themselves into a group, Christianity was born. That is, the personal religious beliefs of Jesus Christ became the common belief of his followers. In the same way, the English called Islam Mohammedan-ism. In English grammar they call everything an ism. This is not confined to religion. For instance, we find the terms Macaulay-ism, Hitler-ism, etc.

However, when they applied this yardstick in India, they could reach nowhere! In Bengal if the word Durga was everywhere, in Uttar Pradesh it was Rama, and in Dwaraka everywhere it was Hare Krishna. And if they had come to South India, it would have been Mariyamma everywhere. Is there a founder for this? Christianity has a founder in the person of Jesus Christ; and Mohammed for Mohammedan-ism! So they could call these isms! However, they could trace no founder here. During those times the geographical name given to people in India was 'Hindus.' And hence their belief system was given the name 'Hinduism.' It was merely a religious name! When one says Hindutva, it is not a religion. One can say Hinduness. It shows the Hindu nature. When you say Greatness, it means state of being great. Likewise, when one says Hindutva, it means state of Hindus, which includes nature, etc. of Hindus. Even while admitting that religion is the most important aspect, we have to say Hindutva includes non-religious factors as well.

I will give an example. Generally we all speak about superstition. Here, let us skip the question whether superstition is good or bad, whether it is beneficial or not. If a cat crosses one's path, it is considered a bad omen. Not only in Kerala or Tamilnadu, people everywhere in Bharat believe in it. But do our Vedas and Upanishads contain any mention about it? So, the superstition has absolutely nothing to do with religion. However, the superstition being prevelant all over Bharat, it is common to all Hindus. Is this belief of Hindutva part of Hinduism? Never! It is alien to Hinduism.

Now let us take another practice prevalent in Bharat, which has nothing to do with superstition. There is a practice in which, while weighing or measuring a commodity, adding a bit more to the weighed or measure quantity. In Ernakulam, they call it waash. There is no compulsion that waash should be given.

If you buy some groundnuts from a trader in Tamilnadu, he will add a few more groundnut seed to the quantity bought. If he refuses to give the additional seeds we don't have any legal right to claim it. But we find even the illiterate and blind following this practice. In Tamilnadu, this practice is called kosara; it is kosaru in Kannada and Telugu; jumga in Uttar Pradesh; in Bengal, it is howaa. And this practice is prevalent everywhere in Bharat. Is there any scripture which sanctions this practice? Is it said in the Durga Saptashati? Has it been mentioned in the Ramayanam of Thunchathu Ezhuthachan? Can one find it in the Bhagavat Gita? The answer will be an emphatic no! Then what is the basis of this

practice? The practice has been in vogue from time immemorial and continues even now. So, this is Hindutva. This practice is not followed outside Bharat. Is it a part of religion? No! Hence, it is not Hinduism.

After bathing a child, to protect it from evil eye, a black mark is applied on its cheek. This practice also is prevalent all over Bharat in different names. It is known as thidouna in Hindi. In Goa, it is galgott. Supposing someone asks in which scripture this practice has been prescribed, there will not be any answer. However, it is part of Hindu life. It is for this reason our Supreme Court had to say that Hindutva is not a religion but a way of life. It is not that Hindutva is not a religion for the reason that the Supreme Court has said so. On the contrary, the Supreme Court had to say it because it has never been a religion. Then, what is meant by Hindutva is the general nature of Hindus. It is not Hinduism.

In fact, by Hinduism we mean Hindu religions. In my opinion, to translate Hinduism as Hindu religion is not correct. We must always use plural and say Hindu religions. There is no single Hindu religion. Hinduism is a conglomeration of different religions. However, Hindutva includes even things that are irreligious. Even Charvaka is part of Hindutva. And hence Jawaharlal Nehru in his Autobiography said, "No one in India will have the courage to claim that irreligious Charvaka is not a Hindu."

So, Hindutva is not Hinduism. If Hindutva is called Hinduness there will be less confusion. While talking, rather than using Sanskrit word for one and English word for the other, we must use the words Hinduism and Hinduness. Or else, say Hindu religions and Hindutva.

? So, is it that those who think that Bharatiyas do not have a common nature feel that Hindutva should be opposed? Or, is it that they say so because of their ignorance?

Bharat has a common nature is an incontrovertible truth. And Bharat's common nature is Bharatiyatva. However, when we say Bharatiyatva, the root word is Bharat. Bharat is a land. Is it not the name- popular name – of the people instrumental in the evolution of this common nature Hindu? So, when it comes to the name of the people, that common nature is called Hindutva. At the same time, when thinking in terms of the land where these people grew, matured and prospered, then it is Bharatiyatva. So, in fact, Bharatiyatva and Hindutva are one and the same. Let me give a good example of it. Bharat is also known as India. Dr. S. Radhakrishnan has given the

name, 'Indian Philosophy,' to his book on six systems of Bharatiya Darshana. And the name given to its Malayalam translation is 'Bharatiya Darshanam.' Now the question is will any Muslim or Christian living in India claim Bharatiya Darshana as his own heritage. So, when it comes to the question of who among the people living in Bharat will come forward to claim Bharatiya Darshana as their own heritage, only non-Christian, non-Muslim people - Hindus - will do so!

So, in fact, both are one. If the origin of the word Hindutva can be traced to the society, the root of the word Bharatiyatva can be traced to the geographical unit, Bharat. Now, coming to your question, we cannot be sure why they are saying so. Is it because of ignorance, or intentionally, or due to lack of pride, we can't say. May be, it is because of ignorance. However, even after realising the fact, if they feel that Hindutva is communal, it is bad and parochial, and hence should be shun, and for that reason hey accept Bharatiyatva, that approach is not correct. It is not appropriate to accept one after rejecting the other.

Now-a-days we find a peculiar type of inferiority complex among the people. For instance, we find youngsters, who, after their marriage, instead of introducing their spouses in their own language, introducing them, saying in English, "This is my wife." The wife, on her part, instead using her own language, will say,"He is my Hus!" It is because they feel it is below dignity to speak in their own language. Likewise, if it is because of some mental reservation to utter the word Hindutva someone is avoiding the words Bharatiyata and Hindutva, it must be either because of his inferiority complex or lack of courage!

FAITH AND FATE : ഒരു തിരിച്ചറിവ്

Prabha Pradeep

"Death is often inevitable & tragic, but more tragic is what dies inside us when we are alive"

Norman Cousins.

Paras medical books പ്രസിദ്ധീകരിച്ച Dr. G. Ganapathi Raoവിന്റെയും Dr. K.R. Girijaയുടെയും "Faith & Fate Hidden Hands in Medicine" എന്ന പുസ്തകത്തിലെ പത്താമത്തെ അദ്ധ്യായം, "Tragedy on Ramzan Day" അവസാനിക്കുന്നത് അമേരിക്കൻ എഴുത്തുകാരനും, പൊളിറ്റിക്കൽ ജേർണലിസ്റ്റുമായ Norman Cousins ന്റെ വാക്കുകൾ ഉദ്ധരിച്ചു കൊണ്ടാണ്.....

55 വർഷങ്ങൾക്കുമേലെ വൈദ്യശാസ്ത്ര രംഗത്ത് പ്രവർത്തിച്ച ഡോ.റാവുവിന്റെ പുസ്തകം വായിച്ചത് ഈയിടെയാണ്. വളരെ ലളിതമായി സാധാരണക്കാർക്ക് വായിക്കാനും മനസ്സിലാക്കാനും കഴിയുന്ന രീതിയിലാണ് ആംഗലേയ ഭാഷയിലുള്ള പുസ്തക അവതരണം. ആ പ്രാഗത്ഭ്യത്തിനും അനുഭവത്തിനും മുമ്പിൽ നമിച്ചു കൊണ്ട് തുടങ്ങുന്നു.

1965ൽ തന്റെ വൈദ്യശാസ്ത്ര പഠനം തുടങ്ങിയ കാലം തൊട്ട് 2018 ൽ Amrita Institute of Medical Scienceൽ നിന്നും വിരമിക്കുന്നതുവരെയുള്ള വൈദ്യരംഗത്തെ തന്റെ പ്രവൃത്തി പരിചയവും, അനുഭവവും വളരെ ആത്മാർത്ഥമായിട്ടാണ് ഓരോ അദ്ധ്യായത്തിലും ഡോക്ടർ വിവരിക്കുന്നത്.

സമൂഹത്തിലെ എല്ലാ ജനവിഭാഗത്തിന്റെ പ്രശ്നങ്ങളും, ആശങ്കകളും, നിസ്സഹായാവസ്ഥയും ഈ പുസ്തകത്തിൽ പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്.

റംസാൻ മാസത്തിൽ തരിക്കഞ്ഞി ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കേ, കഞ്ഞിക്കലത്തിൽ വീണ് മരണമടഞ്ഞ അപസ്മാര രോഗിയും (Ch.10)

മാരമകായ Jevenile rheumatoid ന് അടിമപ്പെട്ട്. ദുർഘടമായ അസുഖത്തോട് മല്ലിട്ട് തന്റെ ബാല്യവും കൗമാരവും നഷ്ടപ്പെട്ട 14 കാരിയും (Ch.12) മനസ്സിനെഒരുപാട് സ്പർശിക്കുന്നുണ്ട്.

രണ്ടു മതസ്തരായതിനാൽ മാതാപിതാക്കളുടെ എതിർപ്പിനെഅവഗണിച്ച് ജീവിതം തുടങ്ങിയ രണ്ടുപേർ. അഞ്ചും എട്ടും പ്രായമുള്ള രണ്ടു കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ മാതാപിതാക്കൾ.... ജീവിതം സുന്ദരമായി നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കെ വില്ലനായി ഈ ഭാര്യയുടെ. അമ്മയുടെ ജീവിതത്തിൽ കടന്നു വന്നു malignant tumour -glioma of the brain, ഒരു ദയയും കൂടാതെയാണ് ഈ ഭർത്താവിൽ നിന്നും, ഈ കുഞ്ഞുങ്ങളിൽ നിന്നും അവരെ തട്ടിയെടുത്തത്. എന്നാൽ അവസാനവേളയിൽ രണ്ടു പേരുടെയും കുടുംബാംഗങ്ങൾ ഓന്നാകുകയും അവർക്ക് സാന്ത്വനം ആകുകയും ചെയ്തിരുന്നു(Ch.4).

നിസ്സഹായതയുടെ അനേകം അനുഭവങ്ങൾക്കൊപ്പം തന്നെ മനോധൈര്യം കൈവിടാതെ, ധീരമായി തങ്ങളുടെ അസുഖത്തോട് മല്ലിട്ട് മുന്നോട്ട് വന്ന അനേകം പേരുടെ അനുഭവങ്ങളും എടുത്തു പറയു

ന്നുണ്ട്. ഡോക്ടർമാരെ വരെ ഞെട്ടിച്ച് ജീവിതത്തിലേക്ക് തിരികെ എത്തിയവർ (miracles do happen ch. 23.1) ഭഗവാൻ അയ്യപ്പനിൽ പൂർണ്ണമായി തന്നെ അർപ്പിച്ച് Guillian Barre Syndrome അതിജീവിച്ച തമിഴ്നാട്ടുകാരൻ. അനേകം പേരുടെ അനുഭവങ്ങൾ പകർത്തിയ പുസ്തകമാണ് Faith & Fate. അടുത്ത നിമിഷം എന്തും സംഭവിക്കും എന്ന് പ്രവചിക്കാൻ കഴിയാത്ത ജീവിതം. അത്ഭുതപ്പെടുത്തുന്ന ജീവിതാനുഭവങ്ങൾ.

Faith & Fate ലെ 19-ാം അദ്ധ്യായത്തിൽ പരാമർശിച്ച സത്യത്തിന്റെ വ്യാപ്തി വളരെ വലുതാണ്.

"In the present day where Consumer Protection Act is in practice, the whole values of medical profession are slowly eroded. The trust & rapport between the docor & patient is replaced by fear of litigation. In older days the patients considered doctors as GODS. Those days are gone with the advent of social medias, google, etc...., some genuinely true, some highly misleading makes ones life more complicated".

ഒരു രോഗി ഒരു ഡോക്ടറുടെ അടുത്ത് എത്തുന്നത്, തന്റെ രോഗാവസ്ഥക്കു ഒരു ശമനം എന്നതിലുപരി കരുണയോടെയുള്ള ഒരു നോട്ടം, ഒരു തലോടൽ, എന്നിവക്ക് വേണ്ടിട്ട് കൂടിയാണ് എന്നതാണ് സത്യം.

ഇന്നു വളരെ ചുരുക്കം പേരിൽ നിന്നാണ് ആ സാന്ത്വനം ലഭിക്കുന്നത്.

ഈ അവസരത്തിൽ കോഴിക്കോട് PVS ആശുപത്രിയിലെ Senior Consultant Physician ആയ ഡോക്ടർ P.K. Sashidharan Sir നോടുള്ള കടപ്പാട് രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. ദേഹാസ്വാസ്ഥ്യം കൊണ്ട് ക്ഷീണിതനായ എന്റെ ഭർതൃപിതാവിനെഡോ. റാവുവിന്റെ നിർദ്ദേശപ്രകാരമാണ് 2020 നവംബർ 30ന് പി.വി.എസ് ആശുപത്രിയിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചത്. ഡോക്ടർ ശശിധരൻ സാറിന്റെ നേതൃത്വത്തിലായിരുന്നു ചികിത്സ. വളരെ അവശനായിരുന്നു. എങ്കിലും അവർ അദ്ദേഹത്തെ ICU ൽ കൊണ്ട് പോയിരുന്നില്ല. മുറിയിൽ തന്നെ എല്ലാ സജ്ജീകരണങ്ങളും ഒരുക്കിയിരുന്നു. അതു കൊണ്ടു തന്നെ ആശുപത്രി മുറിയിൽ മൂന്ന് ആൺമക്കൾ തന്നെയായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാര്യങ്ങൾ നോക്കിയിരുന്നത്. ഇവരെ സഹായിക്കാൻ ആശുപത്രിയിലെ മാലാഖമാരും, മറ്റുള്ളവരും കൂടെയുണ്ടായിരുന്നു. ഭക്ഷണം കഴിക്കാതിരുന്നത് മാത്രമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആരോഗ്യം ക്ഷയിക്കാനുള്ള പ്രധാനകാരണം. 'നിങ്ങളുടെ സാന്നിധ്യമാണ് അച്ഛന്റെ ധൈര്യവും ശക്തിയും' എന്ന് ഡോക്ടർ പറയാറുണ്ടായിരുന്നു. അത്യാസന്ന നിലയിൽ ആശുപത്രിയിൽ എത്തുന്ന രോഗിയെ നേരെ ICU വിലേക്ക് കൊണ്ട് പോകുന്ന പ്രവണത മിക്ക ആശുപത്രികളിലും കാണാറുണ്ട്. അതിൽ നിന്നു വിഭിന്നമായി അദ്ദേഹത്തെ മുറിയിൽ

തന്നെ നേരിട്ട് പ്രവേശിപ്പിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. ശശിധരൻ സാറിനോടുള്ള കടപ്പാട് അത്രക്കുണ്ട്.

ആശുപത്രിയിൽ നിന്നും ഡിസ്ചാർജ്ജ് ചെയ്തതിനുശേഷം ഒരാഴ്ച പിന്നിട്ട്, ഡിസംബർ 14/2020 ന് എന്റെ ഭർതൃപിതാവ് നിര്യാതനായി.

Faith & Fate ലെ 19-ാം അദ്ധ്യായം വായിച്ചപ്പോൾ മനസ്സിൽ ചേക്കേറിയ നന്മമരത്തെക്കുറിച്ച് ഒന്ന് ഓർത്തു. തോൽവിക്ക് മുമ്പിൽ പകച്ച് ജീവിതം അവസാനിപ്പിച്ചവർ, ഭൂമി കൈക്കുമ്പിളിൽ എന്ന് കരുതി അഹന്തയുടെ കൊടുമുടി കീഴടക്കിയവർ, ഞാൻ എന്ന അഹം സന്തതസഹചാരിയാക്കിയവർ, അങ്ങനെപലതരത്തിലുള്ള ജീവിതങ്ങൾ നേരിട്ട് കാണേണ്ടി വന്ന തന്റെ 55 കൊല്ലങ്ങൾക്കു മേലെയുള്ള ജീവിത പാഠങ്ങളാണ് Faith & Fate എന്ന പുസ്തകത്തിന്റെ കാതൽ.

55 വർഷങ്ങൾക്കു ശേഷം 2018ൽ ആരോഗ്യ മേഖലയിൽ നിന്നും വിരമിച്ച ഒരു ഡോക്ടറുടെ, അനുഭവങ്ങളുടെ സത്യസന്ധമായ തുറന്നു പറച്ചിലാണ് ഈ പുസ്തകം.

5 വർഷങ്ങൾക്ക് മുമ്പ് Aorto Profonda Femoris Graftingന് വിധേയനാകേണ്ടി വന്ന ഒരു വ്യക്തി കൂടിയാണ് ഈ പുസ്തക രചയിതാവ്.

ഈ പുസ്തകത്തെപ്പറ്റി അധികം പറയാൻ എനിക്കർഹതയില്ല. 55 വർഷങ്ങൾക്കു മേലെ ആരോഗ്യ രംഗത്ത് അനുഭവ പരിജ്ഞാനമുള്ള ഡോക്ടർക്ക് മുമ്പിൽ ഞാൻ ആരും അല്ല, ഒന്നും അല്ല. എന്നിലെ ഞാൻ എന്ന അഹത്തെ ശമിപ്പിക്കാൻ ഈ പുസ്തകത്തിന് ഒരു പരിധി വരെ കഴിഞ്ഞു എന്നതാണ് വാസ്തവം.

ഒരു മനുഷ്യനെമാറ്റാനോ, തിരുത്താനോ ആർക്കും കഴിയില്ല. അത് അവനവനു മാത്രമേ കഴിയൂ. ഉദ്ധവ ഗീതയിൽ ഭഗവാൻ പറയുന്നുണ്ട് " അവനവന്റെ കർമ്മത്തിന്റെ ഫലം അവനവനിൽ മാത്രം നിക്ഷിപ്തമാണ്. അതിന് വേറെ ആരും ഉത്തരവാദികളല്ല. ഞാൻ വെറും സാക്ഷി മാത്രം."

എത്ര കൊല്ലം ജീവിച്ചു എന്നതിൽ ഉപരി എങ്ങനെജീവിച്ചു എന്ന പരമാർത്ഥം ഞാൻ തിരിച്ചറിയുന്നു.

ജീവിതം വെറും നീർക്കുമിള എന്ന സത്യം തിരിച്ചറിയാതെ മനുഷ്യൻ എന്തിനോ വേണ്ടി വാശി പിടിച്ചിരിക്കുന്നു.

നന്ദി, ഡോക്ടർ.... ഈ പുസ്തകത്തോട്, അങ്ങയോട്, മഹാ പ്രപഞ്ചത്തോട്.............

"The earth is not my home........., Just passing by".....

पत्तो बदलप

Shri.G.NARENDA BHAT
C/o.P.K.Subramanyan
5/1552 - D,"Souparnika"
Balan K.Nair Road
Near X-IAN College
Ashokapuram
KOZHIKODE - 673 001

जनन

Smt.Kavitha Prabhu,wife of Shri.Varun R.Mallya,a Life Member of the Sabha gave birth to a baby boy on 30th March 2021.The child has been named " VIVAAN".

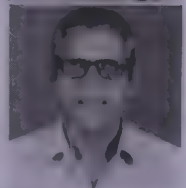
ब्रह्मोपदेशम

The Brahmopadesham Ceremony of Chiranjeevi TARUN,son of Smt. Divya S. Prabhu and Shri. Sarvotham S. Prabhu and Grandson of Smt.Shobha and late Sathish S. Prabhu & Smt.Sashikala and Shri.V.Surendra Naik was performed on 25th April 2021 at Shree Sukrthindra Kalamandir, Calicut.

കേന്ദ്ര സാഹിത്യ അക്കാദമി പുരസ്കാരം 2020

മികച്ച കൊങ്കണി സാഹിത്യ കൃതിക്കുള്ള ഈ വർഷത്തെ കേന്ദ്ര സാഹിത്യ അക്കാദമി പുരസ്കാരത്തിന് ആർ. എസ്. ഭാസ്കർ അർഹനായി. ''യുഗപരിവർത്തനാചൊ യാത്രി'' എന്ന കവിതാ സമാഹാരമാണ് പുരസ്കാരം നേടിക്കൊടുത്തത്.

മികച്ച കൊങ്കണി ബാലസാഹിത്യത്തിനുള്ള ഈ വർഷത്തെ കേന്ദ്ര സാഹിത്യ അക്കാദമി പുരസ്കാരം വി. കൃഷ്ണവാദ്ധ്യാരുടെ ''ബാലു'' എന്ന കൃതിക്ക് ലഭിച്ചു.

USHA J.PRABHU(86),wife of late V. Jagannatha Pr
passed away on 1st April 2021.She is survived b
sons,Shri.Pradeep J.Prabhu,Shri.Prakash J.Pra
daughter,Smt.Anitha B.Rao,daughters in
Smt.Deepthi P. Prabhu,Smt. Asha Rani P. Prabhu
son in law Shri.K.Babu Rao.

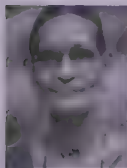
K.P.SANTHOSH KUMAR(63),a Life Member o
Sabha passed away on 13th April 2021.He is surviv
his daughter, Smt.Poornima and so
law,Shri.Mathew,Bengaluru

A.GOPINATH KAMATH(71),son of late M.Ana
Kamath and brother of Shri.A. Muralidhar Rao.C
passed away on 14th April 2021.

D.SASHIDHAR SHENOY(63),son of late Prabha
late A.Devadas Shenoy passed away on 9th
2021.He is survived by his sisters,Smt. Rita D. Sh
Smt.Shylaja D.Shenoy,Smt.Sudha Kamath,
Sumana Prabhu, brother, Shri D Gopalakri
Shenoy, brothers in law, Shri.Durgadas Shenoy
Suresh,Shri. Dilip Kamath,Kochi,Shri.Santhosh Pr
Mangaluru.

SUNITHI S.RAO(88), wife of late S.Surendra
passed away on 17th May 2021.She is survived b
sons,S.Nithyanandan, founding Secretary of the
arthi Vibhag of the Sabha, S.Ashok, a former Sec
of the Sabha and daughter in law, Smt.Shylaja P

V.MOHAN PRABHU(68),a Life Member of the S
passed away on 25th May 2021.He is survived b
wife,Smt.Ragini M. Prabhu,sons,Shri.Vinod

Offering heartfelt condolences to the bereaved family me

KONKANI BHASHA PRACHAR SABHA

COCHIN - 682 002

Confering the title "SATAKA KAVI"
on Narayana Purushothama Mallaya, Padmasri Awardee

Comparative Indian Literature edited by Dr. K.M. George the Silver Jubilee project of Kerala Sahitya Akademi, Trichur in its publication on Vol. I Page 276 makes mention as regards Satakas. It states that "Any discussion of traditional poetry in Sanskrit would be incomplete without an account of the excellent lyrical poetry in Sanskrit and collections of beautiful stray verses that go under the name Saṭakam. It adds that Satakam is a poetical form in hunderd verses mostly written in Sanskrit describing in full one particular topic. Sanskrit poets have always shown an uncommon skill in painting a full picture in a verse. Collection of such verses reveal craftmanship of the highest order as well as sincerity of emotion that is every appealing. The famous poets who wrote Satakams in Sanskrit and earned everlasting fame are Bhartruhari(650), Amaru (earlier than (650), Bana and Mayura. Also there are poets Jayadeva (1206), Bhallata, Atreya Srinivas, Vancheswara Alias Kutty Kavi of Tanjore, Jagamata Pandit Visveswara, Satyavrita Singh, Nilakanta Sarma, V. Sundara Sarma and Kapali Sastri of Pondicherry who wrote 14 Satakas.

In Kannada poet who composed Satakam is Maggaya Mayideva (c.1430) is in the varguard. He wrote 3 Satakams.

In Telugu Vrsadhipa Satakam is the first available Satakam containing all the characteritic features of a Satakam.

In Malayalam Saint Narayana Guru composed Sivasatakam and Atmopadesasatakam.

As regards Konkani 15 Satakams the highest in number were composed by Narayana Purushotham Mallaya Padmari Awardee and former Senate Member of Mahatama Gandhi University, Kottayam.

All the Satakams carry translations in English in order to make people know what is written in the Satakams. The composer of Satakams Narayana Purushotham Mallaya deserves to be awarded the Honorific title Sataka Kavi poet who wrote Satakams.

The Sahitya Vibhag of Konkani Bhasha Prachar Sabha, Kochi hereby do confer on this day 21st day of March 2021 on Narayana Purushothama Mallaya, Cochin Padmasri Awardee the title for his work "Sataka Kavi" rare of the rearest and first to receive the title for the outstanding contribution of composing of Satakams poetical form in hundred verses in Konkani Language.

खास दीस

JUNE 2021

11 Friday	: Jeshta Maasa - Greeshma Rithu Aaramb
14 Monday	: Mithuna Samkramanam
15 Tuesday	: Panchami Naagaabhisheka pooja
21 Monday	: Ekadashi
23 Wednesday	: Vada Savithri Vrtham
24 Thursday	: Pournami
27 Sunday	: Sankashta Chathurthi, Chandrodayam at 9.44pm

JULY 2021

5 Monday	: Ekadashi
10 Saturday	: Amaavasi, Jeshta Maasa Avasaanam
11 Sunday	: Aashaada Maasa Aarambham
15 Thursday	: Panchami Naagaabhisheka pooja
16 Friday	: Karkadaka Samkramanam
17 Saturday	: Dakshinaayana Aarambham

आभार: श्री पाण्डुरंगा

Printed & Published by K. Surendra Rao, Sooraj Jewellers, Kamath [illegible]
for Samyuktha Gowd Saraswath Sabha, Calicut. Ph 2701420
Editor K. Surendra Rao (Editor responsible for selection of news [illegible] PRB Act
Printed at Kamala Offset, Calicut

RNI No. 29569/79 SARASWATHVANI Registered No: KL / CT / 104/ 202
Date of Publication: 01-06-20